

308712

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

VOL. 3.

సంపుటము. 3.

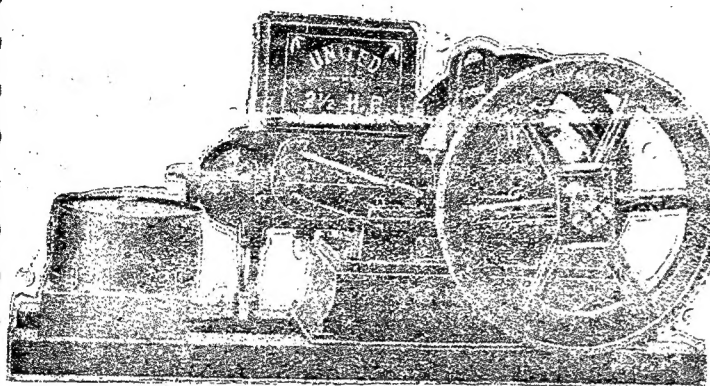
జెన్నవట్టణము 1916 సం॥ ఏప్రిల్ నెల 14 వ తేది శుక్రవారము

స శ నా మ సం వ త్స ర చై త్ర మా స శు క్ల వ కా ద శి రం.

NO 11

సంచిక 11

యునైటెడ్డు పెట్రోలు యింజనులు, పంపులు

ఇదివర కెన్నడును మనము కనియు
 వినియు యెరుగఁజూడఁజేయు సాధారణ
 ముగా నీరుతోడుకొనుటకు ఉపయోగింప
 బడుచున్న యేతములు మోటారు వగైరా
 లన్నిటికంటెను నుభయముగా మనచేయ
 బడునవియు అతిశయవంతములగుటచే
 నదియు అయిన యీవిన్న యింజనులు,
 పంపులు వ్యవసాయభాగ్యము, తదితర చిన్న
 విషయాలను స్వల్పం ప్రతి యుగా స్థాపించి
 లాభములను పొంద గోరుచుండి వాగ్గ
 పాలిటి భాగ్యవంతులగుట నుపకారిని.

ఇవివిన్న పిండియంత్రములను, నూనెయంత్రములను, బ్రిత్తియంత్రములను, ధాన్యపు యంత్రములను, సోడా
 వాటరు మిషినులను, అచ్చయంత్రములను నడుపుటకు అతి యుపయోగకరములైనవి.
 ఇవి కిరీసజాయముమీద అతితృప్తికరముగా మనచేయుచున్నవి. యెటువంటివాని చేతనములను నడుపుటను.
 వలయువారలు ఈకిరింది చిరువామాగల సోల్ ఏజెంట్లుకు వాగ్గి యాజ్ఞా సంకతులను తెలిసికొనగలరు.
డి. యల్. శాస్త్రి అండ్ కో, 20, సి. నెకండు లైను చిచ్, మదరాసు.
 వాగ్గించి: బెజనాడ.

శ్రీమదాంధ్ర వచన బాగవతము

పటములను జేర్చి మృదువైనతైలిని శ్రీమద్రామాయ
 ణమును ప్రకటించు చుండునట్లే సంస్కృతమునందు వ్యాస
 ఙ్గీతమైన శ్రీభాగవతమును విక్రీడి చేసిగా నీటునుటకు
 తైలిని ముద్రించుచున్నాము. ఇందు క్రిందఁగల, తిలకము,
 మునిభావనాకాశిక పీఠరాఘవీంద్రము అనేది వ్యాఖ్యలయందు
 గల విశేషములను ఆయాసలములందుఁ జేర్చి వియున్నా
 రము. భాగవతోత్తములందఱును ఆకావ్యకేయమును వాచి
 చందాదారులుగాఁ జేరవలెనని కోరుచున్నాము.
 శ్రీభాగవతము రచనము-విధుభాగము, వానితోలెండు 100
 విధము, ద్వితీయస్కంధములు, చందాదారులకు
 డిల్ డ్యూ భా॥ తృతీయ, చతుర్థ స్కంధములుచే 140
 డిల్ తృతీయభాగము, చతుర్థ, పంచమస్కంధములు 140
 డిల్ చతుర్థభాగము, షష్ఠ, సప్తమ స్కంధములు 140
 డిల్ పంచమభాగము అష్టమ, నవమ స్కంధములు 100
 డిల్ ఆఠవభాగము దశమస్కంధము పూర్వభాగము 140
ఆర్. వేంకటేశ్వరు అండ్ కో,
 ఆనందా ముద్రాలయాధికారులు, మదరాసు.

నల సంవత్సరాది సంచిక

ఆంధ్రోద్యమచరిత్రము : అనంతరయుద్ధచరిత్రము !

పంచాంగము

ఆంధ్రమహాజనమలచే వ్రాయఁబడిన యమూల్యవ్యాసములు
 అనేక పటములు చిత్ర పటములచే విరాజిల్లుచుండును
 ముచ్చటగా ముద్రింపఁబడియున్నవి
 సరిగా సంవత్సరాదివాడు వెలవడినది

యుద్ధమువలన కాగితముల కల వేర్పడినను, విశేషము సొమ్ము వ్యయముచేసి సంవ
 త్సరాది సంచిక పూర్వమునలెనే మంచికాగితములపై ముద్రించి వున్నాము. కాగితముల
 యిబ్బందివలన నలసంవత్సరాదిసంచికయొక్క ప్రతులు చందాదారులకై మితముగ ముద్రి
 తములై యున్నవి. సంవత్సరాదిసంచికను బడయగోరువారు వెంటనే చందాదారులుగఁ
 జేరుట యుచితము.

ఆలస్యము=ఆశాభంగము	
ఆంధ్రదినపత్రిక సంవత్సర చందాదారులకు	తెల. రు. 0 8 0
ఆంధ్రసంవత్సర	0 12 0
ఆంధ్రవారపత్రిక సంవత్సర, దినపత్రిక 8 మాసముల చందాదారులకు	1 0 0
ఇతరులకు	2 0 0

ఆంధ్రపత్రికాకార్యాలయము, తంబుకెట్టివీధి, మద్రాసు

వాఘాపీడితులకు వరము: ఐనోడికి సహితమైన డా॥ సి డి.

సావంతుని వనోపదేశసారసపరిల్లా

అపరిమితభృగ రక్తమువలన జరించువాద్యములకు కోటమువంటి మందు. దుశపులను, నుచ్చలను, గండములను
 ఘండ్లను, పోలకొప్పలను అన్ని విధములవలన గలుగు నర్మభాగములను పోగొట్టును.

మిక్కిలి శక్తివంతమైన రక్తశుభ్రకారిణి

నవమధిసాగ్రహిణి గుణ మిచ్చుట నిస్సంశయము, సహజమైనను సుదృఢవృత్తికల అన్ని విధములైన దోషములను
 పోగొట్టును. కిరీసజాయమీది పొడవదగోషములను, మలవిద్యకనాను కార్తావీర్యమును నొప్పలను పోగొట్టి రక్తమును
 దుభిజరచును. కిరీరాశిగ్రహము గలగ జేయును. 15 రోజులవరకు పండుటకు 4 పౌన్సుల బుడ్డిలలో అమ్మవారును.

ప్రొత్తెలియ:- డి. డి. సావంత్, 1044, నం. 2 బొంబాయి.

Proprietor P. D. SAVANT, Fanaswadi No. 144, No. 2, BOMBAY,

LARGE TYPE EDITION! NOW READY

THE VIRGIN'S KISS

OF THE BRONZE STATUE.

BY G. W. M. REYNOLDS.

IN 4 VOLS.] Post Free [AS. 9 PER VOL.

This is the masterpiece written in the last days of the author, in which the author's ability in his descriptive skill in describing keenly and in a fluent run Human nature, Wonderful Plots, Tragical Scenes, Screaming Comedies, Lovely dialogues, Description of kindness of love, Family traditions, Ancient English costumes, exciting adventures appealing to the emotions of the readers, Psychological analysis of characters, charming and humorous instructions on every conceivable topic of interest, social and economic is a special feature in this work. The approval by the Press and the increasing demand by the Public clearly show that the novel shines as a leader in the novel platform PRICE AS. 9 PER VOL. POST FREE. Vol. I & II are ready for despatch.

N. B. - Purchasers of 3 complete sets of either of these at a time will get one set of it gratis.

SUPERIOR WATCH CO.,
 164] Post Box 167, (A.) MARDAS.

304 **కాటోల్ పాడరు**

మల్లం, చీమలు, ఈగలు, చిన్నపిల్లలు మున్నగు క్రిములు
 బుట్టించు పురుగులను నశింపజేయును. టికెట్ 1-1/2 అ. 0-5-0

కాటోల్ వత్తులు

దోమలను, ఈగలను నశింపజేయుచు పారదోలును.

2-10 కట్టలుగల పెట్టె 1-1/2 అ 12

విజయనగరవాస్తవములను చీమలును, పురుగులొందకుండు నశింపజేయు
 పోడులను, పురుగులొందకుండు చిరుముసుకొని కావలెను.

సోలవంకెట్టులు:- టి. సార అండుకో,
 1-11, ప్రింగియప్పేటిలు, బాన్సువా, మదరాస్.

1-వీర తెప్పించుకొనుకానికి 1 గజ్జల అడ్డగి ఇకాము పంపెదను.
రథంబంబెని, పి, ఇరుళప్పుకొవీటి, మదరాను.

భారతీయవిద్యార్థులు

VI

(సర్. రవీంద్రనాథ ఠాకూరు)

యూరోపియను ఉపాధ్యాయులను భారతీయవిద్యార్థులకు ఇట్టి యిద్యార్థి ప్రేమనుబంధ మెల్లప్పుడు నుండవలయునని నేను దృఢముగాఁ జెప్పఁగలను. అట్టిస్థితియందున్న మనవిద్యార్థులు అద్యోగములనొంది తమపాట్లను కాము గడుపుకొనుచున్నప్పుడు యూరోపియనులయెడఁ జెట్టి యనుమాదిరి జనుము లేక నున్నాదృష్టితోఁ జూచుచుండు.

నేను మొట్టమొదట నిరూపించిన ఆంగ్లేయవిద్యార్థులగుట్టివాఁడు. అతఁడే యుండినయెడల ఆంగ్లేయవిద్యార్థులను, వ్యాకరణమును బాగుగా నేర్చుచుండియుండును. ప్రతివిద్యార్థి యును వానితరగతికిఁ బోవునట్లు నేను కఠినబంధము నేర్పఁజెయిండును. బహుశః అతఁడెంత కఠినమిట్లుండె యున్నాను వాని అనుపాజ్ఞలలో విద్యార్థులు అందవలసినదని నేను కావించి యుండును. కొన్ని దినము లిట్లు వారు కష్టపడవలసి యుండును. తుట్టుకుడను ఆంగ్లేయవిద్యార్థులను, వ్యాకరణమును వారికి పూర్తిగా నచ్చుచున్నది, వారు ఉపాధ్యాయుని నిర్బంధముల నేర్చుకొని తిరుగుబడుదురు. కాని విద్యార్థులపాలిటికిని ఒక దైవ మున్నాఁడుగదా! మనమేమో నయోగ్యులమనుకొని యో, భూవర్షులమనుకొనియో, వారిపాలిటి ప్రత్యేకదైవతములనై మెలగుచుండుట మంచిదా! నేనైనను ఆంగ్లేయవిద్యార్థులను విద్యార్థులు బాగుగా నేర్చుకొనుటకు వారికిట్టి కష్టములనుగూర్చితినని దైవముతో మొఱబెట్టుకొని వారికితమ మాన్యగౌరవాదునా!

ఆంగ్లేయులను భారతీయులను పోల్చుచు విషయమును నేను మొదట ఇంగ్లండులోఁ బ్రతిపదియొనఁచుచేయుచుండఁగాఁ జూచితిని. నా నోడ నొక యంగ్లేయపురుషుడు బండిలోఁ గూర్చుండి యుండెను. నా నేమనును రూపును చూచి నేనెదియో యొక యాత్రుడు మతమును బోధించుట కాంగ్లేయమునకు నచ్చితిని యతఁడు నమ్మియొనఁగె తెలిసికొనినందున అకస్మికముగా భరత వర్షమున నేభాగమునండి నచ్చితిని నన్నతఁడు పర్జించెను. నేను బంగారమునందెచ్చితిని చెప్పఁగా నతఁడు మౌనము నొంది వాగ్దోషిని గ్రహించుచును బంగారమునందు నందఱి దిట్టపాడెను.

ఎన్నడైనను ఒక జాతివారిని మన మసహించుకొనుచు నుండించుచుండ నెడల, ఆ జాతివారిలో నెక్కడగఁగవలసిన మనఁజుడు నగవ్యామంతయు వానియై ద్రోయుదుము. నేను బంగారమునందెచ్చి ఆంగ్లేయ జనులతోఁ జెప్పుకొనఁగనే వాని యెట్లు వాకుండు పునపు వ్రలివల్లన్నియు మన్నఁగలవెను. వానికి లోకముననే నుండఁగనివాని నైతిని. అట్టివాడైనైకప్పుడు నేనేల వానికి సాధారణ మర్యాద లొనర్పవలయును ఆంగ్లేయు లొకప్పుడు రహస్యవారన్న నేగనించుకొనుచుండిరి. అప్పుడు “రహస్యము”కల్ప మొక విశేషముగా మాత్రము మరగ జేంపఁబడుచుండెను. అని యొక యువవ్యాధివాని యాం గ్లేయుఁడు భావించుచుండెను. కాని, ప్రస్తుతకాలమున నేయంగ్లేయ వాస్తవస్థితియందైనను రహస్యవారిని కొనియాడుట తప్ప జేటొకండు కానము. వాస్తవమున, నెక్కువైనను మనము విశేషభావమునండి తప్పించి, నామవాచకభావమున జేర్చుటతోడనే, వానియందలి మూలవర్తనము లన్నియు నప్పుడు బయల్పడును. అప్పటికిఁగాని వానికి దగిన గౌరవ మొనగుటకు మనస్సు యభ్యంతరము లన్నియుఁ దొలగిపోవు. ఆంగ్లేయీయులకు బంగారమునకు అసహ్య చిహ్నమును విశేషముగా నుండుటచే, వారికి బంగారమునిజస్థితి తెలియకున్నది. బంగారమునకును ప్రస్తుతముద్ధమునకు నేర్చుకొనఁబడఁగల్గుననియు, ఆంగ్లేయులతోఁబాటు బంగారము వారు యుద్ధరంగమునకు పోయియుండెదలమనలని వాస్తవము వారికప్పుడు గోచరించుననియు, తమవారైనను మనము వారిగౌరవమునకుఁ బాత్రులము కా నచ్చుననియు తలచియుంటిరి.

కాని మనకట్టితరుణులు లభించినదికాదు. కావున ఆంధ్రకారతపసికన్లు తమకప్రికృత నేమిమొగను నిజతలపి యున్నాము. ఆంధ్రకారమున ప్రతిపక్షపు ననుమానాస్పదముగా నుండును. వంగజేతమునందలి యుద్యోగములలో వైయధికారులచే ననుమానింపఁబడనివాఁడు నాకొక్కఁడును గన్పట్టెడు. అనుమానమును ఈ సంధ్యారాగమున కనువులు భాయముగాను భాయమునకువులుగాను భ్రమింపఁబడుచుండును. ఇట్లు ప్రితినివయమునందును అనుమానములు వృద్ధిసొందుచుండును.

కాని ఇదే వాయువుచే యున్నతేవుటలన నీ యంధకారమున కింతఁబాటునా! ఈ ఆంధకారములో నొకరిమొగములొకరు మాచుకొని గ్రహించుటకు (ఉండవలసిన లేజము) అంతరాగ లేజము. సానుభూతిదీపము లావశ్యకములు కావా! రియ వ్యభిచారియన ఏనుకీర్తిమునచోవాక్యములను అతివివరించిచెప్పుచును జ్ఞప్తికిఁ జెచ్చుకొనిధర్మమార్గము నలరచుకొనుటకు క్రైస్తవకళాకాలాధికారులకు ఇది మంచి తరణముకాదా! అసంసారమోధర్మకానం దైనతరుణులను మనోవాక్యములనుమనఁజెల్లప్పుడు ఘంటాకథముగా వర్ణించుచుండ లేదా! సత్యమును నమ్మి పుచ్చు దుర్భిక్కువాఁడును కీర్తనలను దొంగించుటకు మన కన్నవై నున్నవారికే గదా సాధ్యమగును! పొగమంచును తెదరగొట్టుటకు నూర్చునికడపు నింకొక్కటి సాధ్యమగునా! వర్షము కాలవననవృక్షులు ఉజుములను బంపవలయుననుచో నుభావునకు నను కంపాలాపమేకాక, పిటికితమును కూడ యున్నదని చెప్పవలయును. లోకమున నున్న గాలోచనములకును దుష్కార్యములకును భయమే గా రణము. కావున నదియే నా ప్రార్థనము: ప్రస్తుత వంగ రాజులకు ఆ ఆంధ్రకారావృత్తులను యూరోపియను ఉపాధ్యాయులతో శంభంధము గలిగియుండియెడల, ఆ యువరాజు లీజముల నెల్లప్పుడును దను వృద్ధులనులందు గలిగియుండఁగలరు. మన పూర్వగురువులవలె శిష్యులబుద్ధు లింకను ఇక నెంచుచున్న కాలమునందే వారిని నిజముగా ప్రేమించుబంధముతో బంధించియెడల, పరస్పరానుభూతి మెల్లప్పుడును స్థిరముగా నుండును. అట్లుగాక గురువులు తమ ప్రవర్తనచే శిష్యులబుద్ధులు వికసించుచున్నప్పుడు అసహ్య, అసమాన, శిష్యులను వారి వృద్ధులనులందు నాటియెడల, ఈ విషయము శిష్యుల కక్రవాళములతో నిరంతరముఁ బ్రకటింపఁబడుచుండగలను. ఆంగ్లేయజనులకు వంగజేతములపై నల యనుమానమును అతనవ్యక్తమున, అసహ్యమును వంగజేతములందు తరచుతరచునకు వ్యాపించుచుండును తుదకిని నైవర్తకస్థితిగాఁ బరిణమించఁగలదు.

ఆంగ్లేయులను భారతీయులను పరస్పరానుభూతి ను నెంచుటనకుకంటె మంచి పరిపాలనమున కిది యాటంక మిచ్చును వాడను బలవంతమొనరికాదు. మనకుఁ బాశ్చాత్యులకుండి ఁభించిన యొక లాభము లెక మనకు లభింపఁజాలవు. నగౌరవమైన వానముతో నగౌరవమైన ప్రతిగ్రహణముచుండును. సంకల్పతో భోజనముచేయు వైదిగొప్పవెందు లోని వానివలె గౌరవించుట యెట్టి వివేకితము? మన వృద్ధులచిహ్నకాలమున పర్యవసానమున నిజగు వృద్ధ యుండమే మన విందు అతిథులకు సంకల్ప నేయఁడలఁచు వాకు తమ నుగురు గణములను వామే పొగడుకొనుచు, ఎట్లు యింకను ఈ వంగ జేత యువనల ముగరాగ కృతజ్ఞతలను నుపాదించఁ బ్రయత్నించుట వృధాప్రయోగమని చెప్పకొనఁచుచుండు. నిజముగా వారి నంతరంగముల నెల్లప్పుడును “దైవము, ఈశ్వర్యాదుల కీ మంతకు”మోపార్జించుచుండును.

కళావంతుల యుద్ధారక సంఘము.

ఒకటవ లేదని గుంటూరు టవున్ హైస్కూలునందు కళావంతుల యుద్ధారక సంఘపు సామాన్య సభ జరిగినది. సభకు 14 నంది సభ్యులు వచ్చియుండిరి. వ్యాపతి చానుయంత రావుతంతులు రాయనం నేంకటకృష్ణశంకరులు పాలపర్తిరామయ్య పంతులుగారు మరొకరినను సభ నలంకరించిరి. సిద్ధాబత్తుల నేంకటకొటశాస్త్రిగారు గ్రామసాధిపత్యమును వహించిరి.

గుంటూరులోని కళావంతుల సంఘములో నొకరగు జవంగుల కామాక్షమ్మగారు తన కొమార్తెకు మార్చి 5 లేదని వివాహముచేసినవందగృహన దీపబంధపును దానకర్తలు అయిన శ్రీమల్లికార్జున సంస్థాపాదకతులకు శ్రీరాజారావునంకట మహిపతి నూర్కారావునూద్దరువారు 150 రూపాయలు వివాళమునకి చాలా సాహాయ్యము చేసినందులకు సభవారు కృతజ్ఞతాపూర్వకముగ అనేకవందనములు నమస్కరించుచున్నారు.

కళావంతుల సంఘములో బీదలెల్ల విద్యార్థివృద్ధి విషయమై మహాజనులకుండి చంచాళు బిర్రాజులు పోయిచేయుటకు ఒక విజ్ఞాపన ప్రతిక ప్రాసని అమ్మనెయించి అందరికి పంపుటై వార్యుర్యాహాక సంఘమువారికి అధికార మిచ్చిరి.

జే. రాజగోపాలం, యం. యక్కంటి, చెదలవాడ నాగభూషణం, మిద్దెల రాఘవయ్య, ధరణికోట నేంకటరామ, చదలవాడ నేంకటరత్నం: సిద్ధాబత్తుల నేంకటకొటయ్య. పినిపాలపుల్లయ్య దాసి వరసింపాముగారు గుడివాడయందు జరుగు నేత్యుల సంస్కరణ సభకు ప్రతినిధులు ఎన్నుకొనబడిరి.

చెదలవాడ చెలపతి, యనమగల నల్లదవారి, మిద్దెల లతుంకటి, జవంగుల శ్రీకృష్ణంగార్లు శ్రీత్రకభ్యుగ నంభుమలో చేరిరి.

విశ్వప్రాయశ్చింతనా శంఘము. ఈ శంఘములో కోర్టువారియెడల దాఖలు కాబడిన మతముకేసు నెం 1/1916 రు. సాక్షులు వివాదంబుడిరి. “ప్రాయశ్చిత్తేందు శేఖరమ్” అను ధర్మకాస్త్రము ననుసరించి “స్వార్థానక్రమణిక”లో చెప్పియున్న సర్వప్రాయశ్చిత్తమును 2 వ ఆర్టికలు క్షమించునందున జరుపుకొనవలసినదనియు, ప్రై సంఘమువారికి జరిగిన దక్షిణక్రింద రు2500 వారములొజ్జలలో ఆమె నమర్చించు కొనవలసిన దనియు 1 వ ఆర్టికలు సత్తెనెట్టి చిన బ్రహ్మయ్య 2 వ ఆర్టికలునతో కలసి యున్నందున వంగవత్త ప్రాయశ్చిత్త విధి జరుపు కొనవలసినదనియు మార్చి 26 లేదని శంఘములోకోర్టువారు తీర్పుచెప్పిరి. ఈ శంఘమువారు కోర్టుకెక్కి ధన క్షయము చేసికొనకండె తలచు లాము పరిష్కరించుకొనుట మిశల భావనీయము. మిగతెల్లవా లందఱు వీరలెవంచానాశీలంఘముల నెలకొల్పుకొని తమ తగాదాలను పరిష్కరించుకొందురు గాక యని పాచ్చరించుచున్నాము.

కర్తవ్యము. గుంటూరుపురము కర్తవ్యమున అభ్యున్నతస్థానము నలంకరించినది చెప్పవచ్చును. ఈదినములలో నక్కడ మిక్కిల, పొగాకు, ధనియాల, కాయధాన్యములు మన్ను గునది అమితముగా జేకేతములోని కొట్లలకు బంపబడుచున్నది. వివిధప్రాయశ్చింతలనుండి మహాకార్లు వచ్చి నరకులను గొనుచున్నారు. ప్రైవేటును చుట్టుపట్ల కొన్ని పర్లాంగులవరకుఁ బ్రాంత వెండె లతో నిండిపోయెను. ఎన్నిప్లాటుఫారములు కట్టినను చాటుట లేదు. నడిబొకలులోని కొన్ని పర్లు లన్నియు మనవ్యామనడమటకు పీటలేసంతగా నరకులతో నిండిపోయిరి. మిగత పొగాకుయొక్క ఘాటుకు కండ్లు పొడకుచున్నవి. శేకలైలైలవల్లిన తరువాత కర్తవ్యము నుండినవృద్ధియొనది. ఇక్కడనుండి కల్పాడుకుగూడనొకవిన్న ప్రైవేటు వేయుచుండు! అమృతము నశ్వే చేయుటకు ఇంజనీరులవచ్చి యిక్కడ పనిచేయుచున్నారు. ఇది కూడ వచ్చిన గుంటూరు గొప్పపట్టణ మగును. — మాన్యము విలేఖకును.

చంద్రవర్మగారి ఆస్తిపై జేత వర్తకులము.

గాజుపేంద్రవర్మగారు నువ్వసించుట శంఖమునెక్కువకు, ఆస్తిసామాజములను చంద్రవర్మగారు గాజుపేంద్రవర్మపురు మదిగంటు 28 వ మార్చి నుండి మనోవిద్యార్థులు లిచ్చుచుండిరి. ఏప్రెలో రి నలేదని గూడిన సభ్యులనుచువాడు ప్రతిభిధమున విద్యులననే ప్రితి వారికిఁ బూతనన్ను నదియు, ఇంగ్లాండుదేశములో నాదిను నివాసులు చంద్రప్రాయలై యుండియు అటుతరువాత వ్యాసంతరి విద్యావర్జితమున ప్రపంచములోఁ జూరభాగము పాలించుచున్నారని నెలవిచ్చిరి. ఇప్పటి విద్యార్థులలో విద్య వాకు గా గణపరులేను. పాఠములకల్ల నేయించుటయే గాని వానినుభ్యసారాంత ముపాధ్యాయులు చెప్పటకే. స్వతస్సిద్ధమై అనుభవములేను. నిజమైన విద్యార్థునిములు మదరాసు రాజధానిలోలేరు. బంగారముతో జేసిన బోను కేటి. రాయమున్ను నువారు కొంద సభకు, క్రైస్తవులయొక్కయు, ప్రాన్యసామాజికులయొక్కయు బూటకపుమాటలు విని మోసపోకూడదు. ఏక్కడైతే హిందూశిక్షణనే అభివృద్ధిసొందినవలెనని, కడమతము పునర్వర్ధింపము చేయవలసియుండును. అటుతరువాత లాహోరులో నాన్యసామాజికులు స్థాపించిర కాలేజీ విషయము వారు మచ్చటించిరి. ఆకాలేజీలో 78 గురు ప్రాప్తెసర్లుగలరు. పిన్సెలూకదరి నంది 25 రూ. మాసవేతనముమీద పనిచేయుచున్నాడు. ఇద్దరుగురు ప్రాప్తెసర్లు మదాసియై గావీయురు 200 రూ. జీతముమీద మరేవేతనమున్నార గాని తక్కినవి. ఏను ఇద్దరును 25రూకంటె తక్కువవేతనముమీదనే పనిచేయుచున్నారు. విద్యార్థులలో 8 యేండ్లు మొదలు 16 యేండ్లవరకును నడుస్తుగలవారి పాఠశాలలో చేర్చుకొందురు. కొందరు విద్యార్థులు గురుకులవాసములో నుందురు. వారికి మంచిపాఠశ్రయ శిక్షరగురు. ప్రతి దినపండుక సంధ్యావందన వహించుక్రియలు జరపవలెను. వ్యాయముపద్ధతు లెప్పవ క్రద్ధతో నేర్పించుచున్నది. సంయుక్త రాష్ట్రము లెప్పటికెంటు గరవరు జే. మెట్టను దొరనాకు కళాకాల దర్శించి చాల మెచ్చుకొనిరి. తదంతరము కాలేజీ విద్యార్థులయొక్క నడవడికనుగూర్చి మచ్చటించిరి. అక్కడ ఖట్టు క్రాపింగులు లేనని యు, ప్రైవేటులు లేదనియు ఇరన్నియు చెయిదంబరము లనియు చెప్పిరి. — విద్యార్థిహరి.

భాష విద్యార్థి సాధనమా?

విన్న (18.4-16) సాయంకాలమున 6 గంటలకు హిందూ సంఘసమన్వయ సంఘమువారి యాజమాన్యమున మా శ్రీనివాసాశ్రమము గానవారి ఆధ్వర్యమున జరిగిన సభలో డి. కందసామి నెట్టి గారి విషయము గూర్చి యుపన్యసింపిరి. భరత భండారు సమీపమున నుండునుటకు విజ్ఞత ప్రబలుటకు ను దేశ రాధామణియు సామర్థ్యమును నేనావరితియు బాటియభారమును ఉదారబుద్ధియును కలుగుటకును ఆంగ్లభాషయే మూలకారణమైతి. ఆంగ్లభాష నవీనముగ ప్రవర్తనమునందు. సర్వవిజ్ఞాన సమృద్ధిమైనది మాత్రమే వికాసముతో నొప్పుచున్నది గాన విద్య సాంగ్లభాషయందే బోధింపవలెను గని కొందరు తలంపుచున్నట్లు దానికి రెండవ స్థాన మొసంగి దేశభాషల కగ్రస్థాన మొసంగి నవోనిక చూడట్టి మాత్రమే భావములను గ్రహించుట కవకాశమందెను. ఇంతవరకు మనము గ్రహించిన విజ్ఞానమే చాటునని తలంపుట అసంబంధము. పరిశుద్ధుడు విజ్ఞాన జలము ప్రదయనడ వచ్చుచుండవలెను. అట్లు వచ్చిన దానిని జేయు యాచర్యముగలవలెను. అది అభివృద్ధి కరముగాకుండుటయే గాక మానవరక్షణగూడ నగును. మనదేశమున కెప్పటికైన ఆంగ్లభాషను సామర్థ్యముగా నుండును. దేశభాషను రాష్ట్రీయ భాషలుగానుగాని సార్వజేక భాషలుగాకాలవు. ఆంగ్ల భాషను ద్వితీయస్థాన మొసంగి నిపుడు ద్వితీయస్థాన మొసంగబడి పాఠశాలలలోను కళాశాలలలోను నేర్పబడుచున్న సంస్కృతభాషయందు మనకంత సాంధ్యత్యము కలుగుచున్నదో ఆంగ్ల భాషయందుగూడ నంతమాత్రమును సాంధ్యత్యము కలుగును. అది ఎందులకును కొరగాదు. మనము విదేశీయులతో సంభాషించుటకును విదేశీయ విజ్ఞానమును బడయుటకును ఆంగ్లభాష యత్యవసర మనుమాట యటుండ మనదేశములోని వివిధరాష్ట్రముల వారొండొడలతో ముచ్చటించుటకును దేశహితార్థము కలసి పనిచేయుటకును ఆంగ్లభాషయే మనకు మూలాధారమైయున్నది. అట్టి ఆంగ్లభాషను ఆహుమానీగాచరించు ప్రయోజనములేను. విద్య నేర్పాడుచుండె నది తెప్పరచ్చునందుగాని భాషలలోగూడ కళాకళితములను కళా విహీనములును కూడ గలవు. ఆంగ్లభాష చీకటికలది; దేశభాషల ట్టివిగావు. కాన సర్వకు భముల నొసంగిన ఆంగ్ల భాషను పరిత్యజింపరాదు. గాని రామా రామ జింగారు సామ్రాజ్యకావ్యసభలో విద్యను దేశభాషలలో బోధింపవలెను తీర్మానము నుదహరించుచు గాని. సురేంద్రనాథబెన్జి గారు ఆంగ్లభాషను విడువరాదని నడిపిరి. ఆంగ్లభాషలను మనకు విజ్ఞాన ముద్రేణుగాను. మన విజ్ఞానమునకు మన దేశ భాషలు వృద్ధిచెందును. దేశభాషల నిర్విచ్ఛిన్నమొందుటకు మన మధికముగ కృషిచల్పవలెను. పాఠశాలలో నొకటిరెండు గంటలు కృషిచేసినచాలును. ఆంగ్లభాష కంతస్వేచ్ఛుచుకృషిచాలదు. దేశభాషలను మనవారు సంపూర్ణముగ పరిత్యజించుట పాపము. వారట్లు పరిత్యజింపరాదు. ఆంగ్లభాషయందు విజ్ఞానమును గడించుచు దేశభాషలనుగూడ నిర్విచ్ఛిన్నమొందింపవలెనని కందసామి నెట్టి గారుపన్యసింపిరి.

ఆంగ్లబోధకమువారు విజ్ఞానము దేశభాషాగ్రంథములలో నిమగ్నులగు ప్రయత్నించుచుండినవో నీసరికి దేశమిన్నియోర ట్టికముగ విజ్ఞానము మెయిండును. జపానువారు జపానుభాషలోనే దేశమును విజ్ఞానవంత మొనరించిరి. ఆంగ్లేయులు రాకప్రావృత మహమ్మదీయభాష విజ్ఞాన మొసంగి యుండెను. అప్పుడతలకరైత బెంగల జేటుచక్రరైగూడ దేశహితకరమై ననువర్తనమై పరిపాలించినవో కాభాషయే దేశభాషయై యుండెడిది. కానదేశభాషలలోనే విద్యను బోధింపవలెను. ఆంగ్లభాష ప్రత్యేకతీకక గలదనిచెప్పటయందగ్ధములేదు. అది విజ్ఞానబోధన సాధనమాత్రమే గాని అంతకన్న దానికాధికత ఏమియులేదు. మొదట రోమకాని భాషలనుండియే గదా ఆంగ్లోకాక్షమును విజ్ఞానము నార్జించిరి. కాన ఆంగ్లభాషను ద్వితీయస్థాన మొసంగుట కలన పనిలేదు. ఆంగ్లభాష జనసామన్యభాషగా నెన్నటికిని వాడబడదు. అది ప్రాధికము ట్టివచ్చునగు నుడిపిరి.

ఆంగ్ల భాష నేర్పినవారు తాముక ప్రత్యేకపు గొప్పతెగవార నుడిపించునట్లు వారాంధ్రభాష రానివారిచులకనగా చూచుచున్నారగాన ఆంగ్లవిద్యార్థులతెగ యొకటియు తక్కినదేవులతెగ యొకటియు నిపుడు దేశమున నే

ర్పడినది. ఇట్టి నీ చాధికభేదము ననింపవలెను. సర్వ సమాన భావము గావలెను దేశభాషను విజ్ఞాన బోధన సాధనముగావలెను. ఆంగ్లభాషను ద్వితీయస్థాన మొసంగవలెనని క. పున్నయ్యగారు నడిపిరి.

నే నాంగ్లభాషలో నున్న తివిద్య నేర్పినను నే నాంగ్ల భాషలో నంత ధారాళముగా మాటలాడవలెను. నామాతృ భాషయందు చాగివిద్యభాషయందు దుర్గత శాస్త్రజ్ఞులతో పండిత పాదురజన హృదయరంజకముగ నేనాపన్యసింపగలను ఎల్లవారు నిట్లు మాతృభాషయందు శ్రద్ధ వహించవలెనుట పారబాలు. విజ్ఞానము నాంగ్లభాషయే గాని మరయొకభాష యొసంగలేదనుట సహజముకాదు. తొలింటి నునపూర్వము ఆంగ్లభాష నభ్యసించుటకును వారివిజ్ఞానము కొరతపడలేదు. కనుకను పరంజలి మున్నగు విజ్ఞానధర్మములను పాగ్మాటికలుగా గాన దేశభాషల కగ్రస్థానమును ఆంగ్లభాషను ద్వితీయస్థానము నొసంగవలెనని నీ. సోమసుందరము పిల్లగారు నడిపిరి.

ఆంగ్లభాష మనకు సకల విజ్ఞానము నొసంగినది మాధ్యమని తొలగించింది. ఆ భాషను మనము కృతజ్ఞులమై యుండవలెను దానిని తగ్గింపరాదు గాని అది ఎన్నటికిని సార్వజేకభాషకాకాలదు; గాన మనము దేశభాషల నిర్విచ్ఛిన్నమొందింపవలెను. ఆంగ్లభాషను గూడ బోధింపవలెను విద్యవంతయు నాంగ్లభాషలో బోధించుచుండుటవలన విద్యార్థులు సర్వహీనులమయ్యును. సార్వజేక భాషను మనము నున్నది. ఆ వివిధరాష్ట్రములను దేశభాషలలో నేర్పిన కానిని మన దేశములు బహుమాత్యముగ గ్రహింపగలగుదురు. మేముట్లు లాంతరబాహ్యులతో నుపన్యసించుటయందు పదార్థవిజ్ఞానకాసాధినికాది కాత్రములను దేశభాషలయందు బోధింపగా వారు ములభముగ గ్రహింపగలిగిరి. గాన విజ్ఞానమును దేశభాషలలోనే నేర్పవలెను. రాజకీయ విషయములలో వివిధరాష్ట్రములవారు నేననే భాషలను మాటలాడినను నెడర అవిధానమున పరిపాలన మేర్పడుట కభ్యంతరములేదు. ఆయారాష్ట్రములలో ఆయా రాష్ట్రీయభాషలలోనే సర్వజనగతము. అట్లుజరిగినగాని ప్రజలందరును విజ్ఞానవంతులు కావలెనుగాని సార్వజేక రాజ్యాంగభేదము వివిధరాష్ట్రములవారు ఆంగ్లవిద్యనభ్యసించినవారినే ప్రతినిధులుగా నియోజించినవో పదట నన్ని విషయములు ఆంగ్లభాషలోనే చర్చించబడవచ్చును గాన జరిపానమున కభ్యంతరమండదు గాన ఆంగ్లభాష నగడ్డచేయరాదు. దేశభాషలను పరిత్యజింపరాదు. రెండు భాషలలోను సమానముగ నిర్విచ్ఛిన్న మొందింపవలెనని వి. రామదాసు వంతులుగారు నడిపిరి.

ఆంగ్లభాషను వికల్పించుట సమంజసముగాదని ఆంగ్ల దేశముతో సంబంధము మనకున్నంతకాలమును మన దేశమున కాంగ్లభాష ముఖ్యముగ నుండి తీరవలెననియే తోచుచున్నది. విషయముగనానము పలువురు దేశభాషల ప్రాముఖ్యత నియ్యవలెను చున్నాడు. కొంద రాంగ్లభాషనే ప్రాధాన్యమియ్యవలెనను చున్నాడు. ఇదమిద్దరునిర్ణయంజగడంకుట సామానుము. విద్యార్థులు తిరుక్షులుల వాదనములను బాచిగా పరిశీలింపవలెను. దేశభాషావాదుల వాదము శ్రేష్ఠముగ గనుపడుచున్నది దానియందు భావమేమియునగలదా? ఆంగ్లభాషావాదుల వాదము బలహీనముగననుచున్నది. దానియందు వాని ఏమియునగలదా? అని ఎరికివాదనిర్ధారణ చేసకొనడగును. ఆంగ్లభాషలేదన్న మనరాచకార్య నిర్వహణ మే సాగదు. దేశభాషలు రాజకీయభాష లింతలో కాత్రవు. రాజకీయ భాషలు పూజ్య మధికముగనుండుట విధి. అధికముగ పూజ్యత లేట్టియు విజ్ఞానబోధకము గానట్టియు భాషలలో విద్య నేర్పబడు తలపడదులే అంగీకరింతురు. కాన నివిషయమున ఆంగ్లభాషకును దేశభాషకును సమానగౌరవ మొసంగవలెనని నే నూహించుచున్నాను. దేశభాషలలో నాంధ్రీయసామ్రాజ్యంకాదిభాషలు కొన్ని చీకటికలది వృద్ధి నొందుచున్నవి. ద్రవిడభాషయందట్టిది కనబడుటలేదు. అది చీకటికలదిగాదు. వెనుక నది యుపచరించియుండినను ఇప్పుడు నిర్జీవమైతి. ఆంగ్లభాష ప్రత్యేకతీకకగలదని చెప్పటకు కాత్రు సాంద్యత్య మతలలను ట్టివచ్చుగా రాజేసింది. నేను వారితో వాదమునను గడంగునుగాని ఆంగ్లభాష నవీనభాష. నవీనవిజ్ఞాన సముపేతముగు భాష. గాన దానికి కొంతప్రత్యేకతీకకగలదని నేను తలంచెదను. గాన ఆంగ్లభాషకును దేశభాషలకునుగూడ సమానగౌరవము నొసంగవలెననుటలో నేను కూడ నేకభవించుచున్నాను అభ్యర్థులు నడిపి సభను ముగించిరి.

కలకత్తా నగరమున రాజప్రతినిధి. బుధవారమునాడు మధ్యాహ్నమున శ్రీరాజప్రతినిధి కలకత్తానగరపు ఉత్తరభాగమునఁ దర్కపబోయిరి. గవర్నరు మున్నగు వారితో రాజప్రతినిధి 4 1/2 గంటలకు దొరతనమువారి మందిరమును విడచెను. ప్రధమమున పీఠవంక రాష్ట్ర చిక్రికలాలనజూచి అనంతరమున గంగేంద్రీశాధు అనంత్రీశాధు టాగోరుగార్ల పరిశోధనాలయముల దర్శించబోయిరి తనవార విశ్వవిద్యాలయ ప్రతిష్ఠాపనమునకు పీఠ విచ్చేయ పెన్సిడెంటు గా. లియాను, సర్ గురుదాసు బెన్జి సర్ అమితోష్ ముకర్జి, గా. జుమ్మంకు, దివానుబహదూరు హీరాలాలుబోను, మన్యకనాద్ బోను గార్లు స్వాగతముసగిరి పిమ్మట ఉచ్చదేశ వైద్యాలయమునకు రాజప్రతినిధిబోయి సర్వసజ్జలు సర్ లియూనార్డు రోజునున్నగువారి సన్మానముల బడసెను పీఠ ప్రభుత్వకాలముననే క్విన్నలెండులో గూడ నిట్టియాలయము నెలకొల్పబడినదని నీ సందర్భమున వివరించుట అప్రస్తుతము కావలెదు. నేటికడయమున (18-4-16) శ్రీవారు క్వీంయా మెమోరియలునూచి మరలిన చుచ్చు మార్గమున మింటాప్రతిమనూడ కొంతనేపాగిరి. అనంతరము వైద్యవహాయసంఘపు రికార్డులు పరిశీలించిరి. సింలా కార్యక్రమము.

రాజప్రతినిధి ఈనెల 20వ తేదీని రాజకీయగౌరవములతో సింలానగరమును ప్రశస్తిని నొకేతనముచూపించినందున బోధకులు సర్వసేవాని సంఘసభ్యులు, కాంగ్రెస్సభ్యులు మున్నగు ఉద్యోగులు శ్రీవారి స్వాగత మొనర్చుచు. వైని టలను గౌరవార్థ మంగరత్న క ధటులుగ నిలిపెదరు.

విశాఖకట్టణ మండల సభలు. పడనొకండకు విశాఖకట్టణ మండల రాజకీయ సభ పార్వతీపురములో, కురుపారాజా బంగళాయందల్లి, సభాసందిరమున 21వతారీఖున ఉదయము 8 గంటలకు సమావేశమై, 22వతారీఖున గూడ జరుగును. ఆనరటిలు సి. వి. ఎస్. నరసింహరాజు. బి. ఏ. బి. ఎల్. గారు సభాధ్యక్షత వహించురు. తొమ్మిదవ విశాఖకట్టణ మండల సంఘ సర్పంచరణ సభ ఆ మందిరముననే 24వతేదీ సాయంకాలము 4 గంటలకు మహామహాపాధ్యాయ తాతా నుబ్బరాయ కాన్పులుగారి యాజమాన్యముక్రింద జరుగును. ఆరవ విశాఖమండల పార్లమెంటుసభ 28వతేదీ సాయంకాలము 4 గంటల కాయందిరముననే పి. టి. శ్రీనివాస అయ్యంగారు ఎం. ఏ. ఎల్. టి. గారి యాజమాన్యముక్రింద జరుగును.

ఆంధ్ర విద్యార్థి మహాసభ. సర్కారుల విద్యార్థి సంఘము 7 సంవత్సరములనుండి కలదు గాన ప్రభుత్వంధ్రవిద్యార్థి సంఘ మిసంఘముతో కలసిపోయినది. గత మహాసభ 1913వ సంవత్సరమున కాకినాడలో జరిగినది. ఈసంవత్సర మిసంభ కాకినాడలో మెయినలలో రెండవవారమున జరుగును. బరహంపురం కళాశాల ప్రెసిడెంటుగా రధ్యక్షులుగను బల్లారి కళాశాల ప్రెసిడెంటు కోటిలింగముగా రాహస్య సంఘాధ్యక్షులుగను నియోజింపబడిరి. హైస్కూలు ఇంటర్మీడియటు బి. ఏ. తరగతుల విద్యార్థులు ఇద్దరేదీనంతున ప్రతినిధులను ఆంధ్రవిద్యార్థులను పంకగోరదము. చెన్నపురిలోని ఆంధ్రవిద్యార్థులను బాటియసంఘములును ప్రతినిధులను పంపుట గోరబడిరి. ప్రేక్షకులుగ విద్యార్థులు రావచ్చును. వారి కందరికిని వివాసభోజన సదుపాయము లేర్పరుపబడును. నాడుకాగ్ధము కొద్దిగా సామ్యు పుచ్చుకొనబడును. ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి. (స్వకీయ విలేఖగ పంపిక తంతివార్త).

DIRECT IMPORTERS.

అనేక వి. పి. కంపెనీలవారు హెచ్చు ధరలకు ప్రకటించుచున్న యీ దిగువ వివరించిన జేటుగడియారములు మిక్కిలి తక్కువ ధరలకు విక్రయించబడును.

1 సిస్టం రాస్కోపు	రూ. 1-14-0
2 బెస్టెల్సరు	2-4-0
3 డిటో గన్ టైమ్	2-8-0
4 రైల్వే రెగులేటరు	2-10-0
5 మనిక్లెట్టు చిన్నగడియారం	
తోటతో సహా	4-8-0
6 డిటో పెండిం	6-0-0

అడవ:- గాతా అండు కో
6, రథక్ బజారురోడ్డు, మద్రాసు

సహకార సంఘములు

సర్దార్ బలవంతసింగ్

[వీరేశలింగం వ్యాసమహాశయి సహకార సంఘములందలి అభివృద్ధి కలకు అవకాశమును చక్కగా తెలియ జేసి యున్నాడు. వీరు సంయుక్త రాష్ట్రములలో పరపతి సంఘములను ఇప్పటివరకు గానననుచున్న తమ యనుభవములపై దెలిపిన సంగతులు సహకార సంఘాభివృద్ధికి మూలకంబులైనవిగా యోగకరములుగా నుండగలవు.]

సహకార సంఘములయొక్కయు సహకార నిధులయొక్కయు నుపయోగము లిప్పుడందరికిని తెలిసినయే మున్నది. విస్తరణజపాను జర్మనీదేశములలో నిట్టి సహకార సంఘములనేకములను స్థాపించుట చేతనే యచ్చటి కృషి పాదు పారిశ్రామికవృత్తుల జనులు విశేషసంపదల నొందుచున్నారు. పరపతి సంఘమున జేసినవానికి అప్పులు చతుకగను సులభముగను దొరకి వానిస్థితులు సుఖములు. ఇంతియే కాక అతడు చందానిచ్చుచున్నందువలన వానికి సంపదధనము చేర్చుకొనగలడు. గ్రామీణులయందు సహకారాధిసంఘములను స్థాపించుటకంటె లెదుల కార్థికవిషయల విశేషము సహకారాధి కారములు. ఊరికడ సహకార సంఘములను స్థాపించి వానిని రిజిస్ట్రేషన్ చేయించగల సమయముయోగము నుండదు. సంఘములలో జేసినవారి కందరికిని ఉపయోక్తములైన సహకారసంఘ నియమములను గ్రమముగా బాటిపరచెను. సహకారసంఘములు స్వర్ణరేఖలపై గావు. లాంకాగనే బంగారునీయవు. ఈ సంఘముల జేసినవారందఱును సహకార నియమములయందు నమ్మకము గలిగి వారి నవలంబించిననే వారికిని స్వర్ణరేఖలపై నెక్కువ యావకారము జేయగలవు.

ఈ సంఘముల నియమముల నన్నిటిని బాధించి నవలంబించియెడల, సంఘము అవయోగకరముగా గాక మహాపద్రవకరములగును. వీనిలోనకు రావలసిన పరపతిసంఘము సామ్య వాయిదాలపరీకారముగ తప్పక చెల్లించవలెను. వాటియల సక్రమముగా చెల్లించియెడల సంఘములు నిరుపయోగములు కుదకు సాంఘిక సంపదములను గూడ అవి కుడివికేయగలవు. పరపతిసంఘముల పరీక్షింపుట నా యువతకే మిశ్ర. సంఘములలో వాయిదాల ప్రకారము సామ్య చెల్లించు విషయమున సక్రమముండగూడదు. ఈ యక్రమము వలన సంఘముల మొదలంబుగూలును.

వాయిదాల చెల్లించువిషయమున స్వల్పముగా క్రమముండియెడల సంఘముల కట్టి నష్టములు గలుగజాలవలసి కొండలు యిల్లిపాయము నొంది యున్నాడు. అక్రమముగా వాయిదాల నతిక్రమించి సామ్యము గొంచె ములవ్వముగా చెల్లించుటయిన వారి యిల్లిపాయము. ఈ యక్రమమువలన డిడ్లెలు వెలిగిపోవుననియు, సంఘములకు లాభము గలుగుననియు వారనుకొందురు. అక్రమముగా వాయిదాలకు ముందికను చెల్లించవలసిన వాటియందు నితి. అక్రమముగా చెల్లించుట యనగా సంఘమునకు నష్టకరమైనచేయుట నిధిలో నుబంధముగల సంఘములందరినీ తిప్పక తీసివేయుట గూర్చుగలదు.

పరపతిసంఘమున గా సక్రమముగా నేర్పరుపబడినది. వడ్డీకి సామ్యమిచ్చు సంఘముని యర్థము. బాధుగా విచారింపినయెడల గ్రామీణులలో వడ్డీకి అప్పిచ్చు సామ్యకారము పరపతిసంఘమున కంటె యెక్కువ వ్యత్యాసముకనబడగలదు. వడ్డీకి అప్పిచ్చు సామ్యకార సామ్యనేత్రవడ్డీ కిచ్చును, గాని పరపతిసంఘము తక్కువవడ్డీకి అప్పిచ్చుచుండును. పరపతిసంఘములలో వడ్డీ సాధారణముగా తిగ్గుచుండును, కాని సామ్యకార ఎంతవడ్డీకైనను తప్పకొండలు. పరపతిసంఘమువలన వచ్చినలాభములయందు సంఘమువందలివారు పంచుకొందురు. కాని సామ్యకారు తిలగింపుట నా నే పొట్టలలో నీ కొనును. పరపతి సంఘము సాంఘిక ల యాదాయములను గుర్తిచేయగలదు. సామ్యకారులు తమ లాభమునే తాముతాముకొనును నిధుల లాభములను కొంచెమైనను తీర్చుకొంటారు.

అప్పులుచ్చునప్పుడు సక్రమముగా అప్పిచ్చునట్లు యెడల రెండవసారి సామ్యకారము కన్పిచ్చును. అధికమైనవడ్డీ కట్టినవేలకగాని వాటిగూర్చి భారత్ సామ్యమరల వ్రాయించుకొనుట కలెడంగిరింపదు. కాని ఒక్కడ మిక్కిలి యెక్కువ వడ్డీ కట్టెను వచ్చునీ యుడు. సంఘములోని వాడెవరైనా వ్యత్యాసము వాటిలను వాయిదాల పరీకారము సకాలముగా చెల్లించనియెడల, సహకారాధియైన వానికి ముఖ అప్పిచ్చుట తగదు. అతడు సంఘము

నుండి యొక అప్పు కొరకదని తెలిసికొని ముఖ సామ్యకారుతో శ్రాస్త్రపర్యాయము చేసికొనును. నిధివారికి అప్పు తీర్చుట బాధక తనయొద్దకు అతడు వచ్చివాడని సామ్యకారు తెలిసికొని కన్పిచ్చుట కలెడంగిరింపదు. కాక వానికి ఎగతాళి చేర్చుట తిట్టుచు నలుగురియెదుట నవమానము చేయుచుండును. అట్టిసాంఘికవక్రమము అప్పుకొరకదు. వానిస్థితి ఇట్టిదని చెప్పవలెను.

వాయిదాల ప్రకారము వాటితీర్చునీవానికి వడ్డీవెలుగుటయే కాక, ఇంటియందును అధికవడ్డీయ నుండును. ఈ అధికవడ్డీయనువలన అప్పింపకు దీసికొనవలసిన అగత్యమేర్పడుచుండును. ఇట్లు అప్పు లెక్కువయే వానిని వివక్షనమున శిక్షించుగాముండును. పరపతిసంఘము ధనవ్యవహారము. ఈవ్యవహారముక్రమముగా సామ్యమేర్పరచాలము, నిధియొక్కస్థితి కట్టి కన్పించుట గలుగదు. వ్యవహారములు ముగిసిపోవడ నిధి యొక గ్రామముగా నుండును. పరపతి సంఘమువందు అప్పుకు కృషి భిక్షాకరము తీర్చునీవాడు తన్ను దాను బాధు చేసికొనుటయే కాక సంఘమును గూడ బాధుచేయును. అట్టివాడు పరపతి సంఘమునకు శత్రువునంటి వాడు. ఆ సంఘమువందలి వారందఱు కట్టి వానిని బాధించువలెను.

వాయిదాలకు ముందు నుండి చెల్లించబడవచ్చు వాటిలను వాటివాడు ఇక చెల్లించవలసి నమ్మవలెను. వాటిలన్నియును, వారికింకను సంఘమున అప్పిచ్చువలసియే యున్నది. వాటిలను నిజర యుండుట యెక్కువకైనను తుదకు. ఈ క్రింది వాడుకు సూక్తిములు చుట్టు కెల్లవచ్చును సహకార సాంఘికల జ్ఞప్తియందుండవలెను.

1. అగత్యమైన వ్యయములకొరకే అప్పిచ్చువలెను.
2. జేసికొనకు అప్పిచ్చువలెనదేదో, ఆ అప్పిచ్చునామ్యము దానికొరకేదనియోగించవలెను.
3. మిత వ్యయము నవలంబించు కొనవలెను. అదాయ ఏ, మాత్రము నిజర చేయగలిగినను దానిని తప్పక నిజరచేయవలెను.
4. ఉప్పు బిళ్లకుతో అప్పున దీప్తి చేయు చుండవలెను.

పారిశ్రామిక పద్ధతులు

ఇండియా రబ్బరు.

రబ్బరు ఉపయోగము లనేకములు. కర్ర, లోహములు మున్నగువానికి బలముగ రబ్బరును వాడవచ్చును. మరి ఎక్కువగా వస్తువులకు బలముగ, దీనిని వాడవచ్చును గాని రబ్బరు ఖరీదైన పద్ధతులకుటలకల విశేషము వాడుకలోకి రావచ్చును. తోళ్లప బలముగ రబ్బరు వాడవచ్చును. రబ్బరుతో చాచలు, అల్లరచ్చును. తిన్నవానికి కాక, కచ్చేరసారీలో పడుచుట కుపయోగించుచున్న పెద్దవికూడ తయారుచేయవచ్చును. దీనిని వెంట్రుకొండకూడ చేసి కొనవచ్చును. ఇటుకలవలె రబ్బరును పోసి చట్రాచేసికొనవచ్చును. రబ్బరు ఇంటికి చేసినయెడల నిశ్చయముకొని మందము; నిరుతితికి తడి కాదు; పురుగుపట్టు. రాగి, నీలము గొట్టములను బలముగ ఒక మోస్తగుగట్టి రబ్బరును ఉపయోగించి, నీలమున్ను ద్రవ పదార్థముల నొకచోటకుండి మియ్యక వోటికి క్రవహించ జేయవచ్చును. గోల్లులపైలలో సామ్యగొనియ కర్రలను, క్రికెట్టు కర్రలను; చేపలు పట్టు కర్రలను, మున్నగు వానిని రబ్బరుతో చేయవచ్చును. రబ్బరుకంటె మైసము మున్నగు పదార్థములు ప్రయోగముక మైసపుకట్టలకు బలముగ రబ్బరునుగట్టెను వాడుకలోకివచ్చును. బాడ్లనికొనుమున్నగు వానికి రబ్బరుచేసినయెడల దృఢమైనవలెనందుచును బడబడచును తిరిగి యంత్రములకు రబ్బరుచేసినయెడల చూడకాదు తేజుడ నుండును. రబ్బరు బంగారంటి పదార్థము, మహానగరములలో విశాలమైన వీధులందు బండ్లమున్ను వారివలన పరిజలకు అపాయముకలెగలకండ ఇరువక్రికలను వడివిపోవుటకు తిన్నచిన్న చట్రా కట్టెదను. దానిని వివిధ దుమ్మురేకులకే గలకు, రబ్బరు అనుగ్రహించుచు. అనుగ్రహించవలసిన యేమైనా పేషుతో ఒకప్పుడు వాడుమానను. రబ్బరు రంధ్రములను వడివేయవచ్చును. బండ్లు చెల్లబండ్లు మున్ను సామ్యగోల్లు పుర్రులపైలకు నీలపు లేకుండ Steel springs ను ఉపయోగించుచును. వాటికి బలముగ రబ్బరును ఉపయోగించు రోజువచ్చును. ఇండియా రబ్బరు కాగితములు చేయటకును పనికివచ్చును. మామూలుగా కాగితములలో పేగానే గిట్టెలను, తిత్తులను ఉపయోగించుచున్నాడు. ఏటా యెండ్రో, 20 యెండ్రో ఆ గిట్టెలు, తిత్తులు రబ్బరుతో చేయు స్థితి కచ్చును.

కాగితములు.

కాగితములు కర్రల మున్ను గాని గుఱునుండి చేయబడు. లోకములో ఎంత కర్ర గుఱు కాగితములు ఖర్చుపడుచున్నది. ఆర్. ఆర్. ప్రింటరును గాని తెలియజేసి యున్నాడు. ఈ క్రింది లెక్కలను వై యంశము క్లుప్తము కాగలదు.

	ముల్కాము గుఱు	చేత గుఱు	కాగితములు	అట్టలు
	టన్నులు	టన్నులు	టన్నులు	టన్నులు
తెలియదు	81,500	1,000	182,950	5,550
జర్మనీ	571,281	879,520	1,850,720	187,082
ఇంగ్లండు	886,160	17,780
ఫ్రెన్చు	66,107	116,696	98,243	2,800
ఫ్రాన్సు	52,300	61,200	604,981	42,950
జపాను	12,000	15,000	98,000	5,250
ఇటలీ	6,500	50,250	281,620	4,050
కాదా	208,800	480,400	256,900	51,150
హాలండు	11,500	...	81,250	113,100
నార్వే	276,030	327,050	124,100	500
ఆస్ట్రీయా				
హంగరీ	261,512	232,259	361,915	86,067
రష్యా	109,000	20,850	228,250	25,600
స్వీడను	586,070	230,760	285,200	5,410
స్విట్జరండు	18,900	17,050	45,750	15,020
స్పెయను	2,400	4,400	78,820	4,880
యునైటెడు				
స్త్రేట్సు	1,168,868	1,285,020	2,908,792	1,057,980
వికాపాలాని				
ఇకర				
జేకములు	10,100	8,740	48,540	740
ఆసియాలోని				
ఇకర				
జేకములు	41,000	...
అమెరికాలోని				
ఇకర				
జేకములు	5,400	2,000	62,300	580
ఆఫ్రికా	2,500	450
ఆస్ట్రేలియా	18,700	...
మొత్తము	8,848,168	8,581,675	7,856,591	1,576,289

సముద్రపువాచి.

సముద్రము పొడినుండి యెక్కువగా పదార్థములు చేయబడినవి. కాని వారిలో మఖ్యమైనవి మైకా, అలిజను అను పదార్థము. ఇవి లిపకపురాలో కనిపెట్టబడినవి. తెలియజేసిరి. నీలము కంచెలను పెరిగివున్నది. వీరిలో భౌగోళియ బాహ్యులక్షణములను చేయటయందు దీనిని వాడుచున్నాడు. కాగితము చేయవచ్చును దీనికలిపినయెడల ఆకాగితము తగలదను. పురుగుపట్టు. ఈపదార్థమువందు వాడుకలెను.

బొమ్మచేయుదు.

బొమ్మచేయుదును ఎవరని అందరియందకు. పూర్వకాలములందు గ్రామములచుట్టుబొమ్మ చేయుచువారి కత్తెభయము లేకుండ ప్రజలు కాపాడుకొనుచుండిరి. బొమ్మచేయుదువారిక యెడల ఆనతిలనుండి ఇతలవచ్చును వైపులకే నను విలుండను. బొమ్మచేయుదు దొంగలవెట్టరు కోలులను సార్థకమగును. దీనిని చిడకగొట్టి లపము తీసి బట్టపట్టి యెడల వెట్టి (ఒక విధముగా నున) తయారుచును. ఆస్ట్రేలియాలోని క్లిప్సలండు జిల్లాలో పదివేల యెకరముల భూమి యందు బొమ్మచేయుదువారి. ఇక్కడ వారికి దానినుండి రోజుకు 1000 గాలకుల చురుకు రావచ్చును.

కస్తూరి

విషజ్వరములకు, కలరాకు, మధికి, వాతంతోగములను వాడెములకు, చిన్నబిడ్డల జబ్బులకు, పుష్టికస్తూరి యుపయోగమైన మందని వర్ణిత తెలిసియున్నది. కాని కస్తూరి బంగారమున కన్న విలువగలవలెనని, నవరస సమయము లందువలెనని చుర్రవం. మాడిపోయిందలి కస్తూరియందలిక పదార్థము శేఖియును కర్పబడవు. ఇంతవరకు మాతాపునండి కొనిన వారలకిదియును తెలిసియున్నది. కొననివా రొకసారి పరీక్షించినవము. తెలియగలదు. అట్లు చేయుటవలన కలితి కస్తూరిని గొని సామ్యపాదు కలు 1-1 రూ 20-0-0 అమ్మకాంజనం డిపో 6, తలుపుకట్టిది, నదరాను.

విషయమునకు మరేక,

జాబులు	2
భారతీయ విద్యార్థులు	3
భాష విద్యార్థిభావ సాధనమా?	4
సాంకేతిక పదార్థములు	5
ప్రజాసామ్యము	6
చీనా రాజ్యాంగ విప్లవము	7
దేశభాషలా?	8
యోగము	9
విశేష: తీర్మానములు	10
ప్రశ్నోత్తరములు	11-21

ఆంధ్రపత్రిక

1910 వ సం. ఏప్రిల్ నెల 14-వ తేది

శుక్రవారము.

చీనా రాజ్యాంగ విప్లవము.

అధికారలోభము లోకమున దనర్థపరంపర లకు గారణమగుచున్నది. గుటుంబ కలహములకు మిత్రభేదమునకు సంఘ విప్లవమునకు రాజ్య కల్లోలమునకు అధికారలోభము మూలము. అధికారపిశాచ సూషించింపుడు ధర్మ స్వరూపము వికరీకృతమై నాశమై. లోకకల్యాణమునకు గారణమైన ప్రేమ మామ మగును. సేవ సంకుచిత మగును. ధర్మము నాపించును. ప్రేమకు సేవకు ధర్మమునకు నిలబడుటయైన మానవ సంస్థలు క్రోధమునకు నార్జస్యమునకు విప్లవమునకు సాధనంబు లగును. పరహిత భావము పోయి స్వార్థపరత్వము స్థిరమగును. అధికార లోభిగంబులను చవి జూచిన మనుజు అధికార లోభిభావము వై జనకంబుకు వై నవిధము సకల దేశ చరిత్రములందును క్రమబద్ధము. అధికారము సాత్వికగుణశోభితం వై నపున త్యాగమును రక్షోగజాన్యతం వై నపును లాభమును తమోగుణవిశిష్టం వై నపును వినాశమును గోరుచుండును. మహా పురుషు లధికార పదస్థు లయ్యును లోభోపహతులుగాను. శ్రీరామచంద్రుడు అశోకుడు వాషిం గుడు మొదలగు మహానియులు మహాపదస్థు లయ్యును చూపిన త్యాగము నుపసర్గము. సామాన్య అధికారకరవస్తులై లోభోపహతు లగుచును. రావణుడు చంద్రగుప్తుడు నెపోలియను మొదలగు ప్రసిద్ధపురుషులలోభము సుప్రసిద్ధము. ప్రస్తుతము చీనా సామ్రాజ్యమున కధికార పదమునందున్న యుఆఫ్ సి కాంబు చరిత్రమునందును నధికారలోభ ముపన్మృతము.

చీనా దేశమునందు 1911-వ సంవత్సరము నందు విప్లవమేర్పడినది. నిరంకుశాధికారాభిమానులైన మంచూవంశజులు చిరకాలము సామ్రాజ్యము నధికార లోభగ్రస్తులై పాలించిరి. రాజ్యాధికార ఖంఠయును రాజమాతచేతియందుండెను. రుష్యా జపాను యుద్ధానంతరము ప్రజావభోధ మేర్పడినది. సామ్రాజ్యమునందు కలవర ముదయించినది. రాజ్యాంగములు సంస్కరింపఁడు నని రాజ్యాధికారు లభయహస్తము నొసంగిరి. సూతన రా

జ్యాంగ నిర్మాణము 1917-వ సంవత్సరమునందు స్థాపితముగావలయు నని రాజ్యాధిపాతలచే శాసించబడినది. ఆశాసనమున కనుగుణముగ నొకశిష్టసభ స్థాపించబడినది. కాని శిష్టుల సభ మనశాసనసభల వలె రాజ్యాధికారుల సభా రూపమును ధరించినది. ప్రజాప్రాతినిధ్యము వెనుకబడినది. ప్రజా బలమునకు వరచి చక్రవర్తి 1912 నందు రాజ్యాధికారమునకు తిలోదకముల నిచ్చెను. దేశమునందు పరివర్తన మేర్పడినది. దక్షిణ భాగములందు నిశ్చల దేశభక్తుడైన సోయాటు సేనుని ప్రాబల్యము హెచ్చుగ నుండెను. ఉత్తర భాగములందు మాయలహారియైన యుఆఫ్ సి కాంబు ప్రాబల్య మధికముగ నుండెను. యుఆఫ్ సి కాంబు మొదటను రాజ్యాధికారులకు ముఖ్య మంత్రి. విప్లవానంతరము విప్లవకారులకు ఉత్తర భాగమునందు నాయకుడు. సోయాటు సేనుని పక్షమునకు యుఆఫ్ సి కాంబు పక్షమునకు సంరంభ మేర్పడెను. సంరంభమునందు యుఆఫ్ సి కాంబుకి విజయము గలిగినది. సోయాటు సేనునకు వరదేశవాసము సంప్రాప్త మైనది. ప్రజాసత్తాకవరిపాలనము స్థాపితమైనది. యుఆఫ్ సి కాంబు రాజ్యాధికారిగ నియోగింపబడెను. ప్రజాకరిపాలనమును స్థాపించుటకు ప్రతిజ్ఞను జేసెను. స్థానబలమువలన మతి చెడుట లోకమునందు సామాన్యము. అధికారదశయందు సమ్మోహదేశము జనులకు సహజము. రాజ్యాధికారమును గోరిన యుఆఫ్ సి కాంబు వ్యక్తికిని రాజ్యాధికారమును బడసి యనుభవించుచున్న యుఆఫ్ సి కాంబు వ్యక్తికిని గల భేదము విశేషము. రాజ్యాధికారమునందు స్థిరపడిన యుఆఫ్ సి కాంబు ప్రజాప్రాతినిధ్యమును మరచెను. రాజ్యాంగ నిర్మాణమున వెనుకకు బెట్టెను. అధికారాభిమానుల సహాయమున చీనా సామ్రాజ్యమును 1912 నుండి నేటి వరకును నేలుచున్నాడు. ఆశకు హద్దులేదు. లోభమునకు మేరలేదు. తత్కాలమునకు నిరంకుశాధికార మనుభవించుచున్న యుఆఫ్ సి కాంబు సుస్థిరముగ తన యందును తన వంశమునందును రాజ్యాధికారము స్థాపించ సమకృష్టుడు. స్వక్రియ ప్రతిభను క్రొత్తపాదించుటకై నిలుపబెట్ట దలచిన రాజత్వియ ప్రజాభీష్ట మని ప్రకటించెను. రాష్ట్రపాలకులు మంత్రివర్గము రాజత్వ ప్రతిష్ఠాపనము నామోదించి రని లోకమునకు తెలియజేసెను. ప్రాతినిధ్యము లేని ప్రజాభిప్రాయమును యుఆఫ్ సి కాంబు జ్యోతిషమువలన గ్రహించి యుండును. మంత్రివర్గమున కీ నూర్పు సరిపడ దనుటకు మంత్రుల రాజీనామా నిదర్శనము. చీనా హితమును గోరిన విదేశ రాజ్యములు రాజత్వ స్థాపన మప్రశస్తమని తెలిపినవి. కాని గతించిన దేశంబునందు యుఆఫ్ సి కాంబు రాజ్యాభిషిక్తుడగుట కేర్పాటులను జేసెను. అంతర్గత మైన విప్లవభావము తిరిగి బహిర్గతమైనది. నిరంకుశమునందు యుఆఫ్ సి కాంబు పక్షమునకు పరాజయము గలుగుచున్నది. దక్షిణ రాష్ట్రములందు యుఆఫ్ సి కాంబునై న్యము లోడిపోయినవి. ఇప్పుడు యుఆఫ్ సి కాంబుకి చిత్తశుద్ధి గలిగినది. రాజత్వసంస్థాపనము దేశమున కరిష్టదాయక మనియును తాను చక్రవర్తిగ నుండుట

కంగీకరించ ననియును నిజీవల ప్రకటించినటులు తెలియుచున్నది. యుఆఫ్ సి కాంబు చరిత్రమెచీనాదేశ భక్తులకు ఆయనయందెంత సమ్మోకముండునదియును చెప్పక చెప్పుచున్నది. అధికారమును స్వార్థారాధనమునకై వినియోగించిన దేశభక్తుల గతియె యుఆఫ్ సి కాంబుకిని పట్టుటనిక్కువము. రాజ్యాధికారము యుఆఫ్ సి కాంబు చేతనుండి పోయిన గాని చీనాదేశము బాగుపడ దని చీనా ప్రజలు నిశ్చితాభిప్రాయమును గలిగి యున్నారు. జనబాహుళ్యమునుప్రాచీన నాగరకతయులచీనా దేశమునందుదయించిన ప్రజావభోధము ప్రజావికాసమున కే విధమున ననుకూలపడ నున్నది యును భరత ఖండమునందలి స్వపరిపాలన సమస్య వలెనే నిర్ణయించుట యలవి గాకున్నది.

దేశభాషలా?

నిన్నటిదినమున ఈనగరమునందలి ఆండర్సను సభా భవనమున సంఘ సంస్కార సభవారి పక్షముగా నొక సమావేశము జరిగెను. ఓ. కందస్వామి శెట్టిగారు దేశభాషలు విద్యాశోధనకాథారములు కావలయునా, లేదా, యను సమస్యను వివరించువారైరి. నేటిదిన మీ సమస్య దేశమంతటిది కలంచినై చుచున్నది. కావున విచార్యమని వారు చర్చకు దగినట్లున్నారు. కాని వారి తరువాత నుపన్యసించిన ప్రముఖుల వ్యాసములను జదివినవారికిని, వినినవారికిని, నిజముగా దేశభాషలను గురించి వ్యతిరేకాభిప్రాయులగు వారు బహుస్వల్ప సఖ్యాకులుగ నున్నారనుట స్పష్టము కాకపోదు. ఒక్క కందస్వామి శెట్టిగారు మాత్రమే నిన్నటిదినము సర్వమును అంగభాషయే ప్రథమాధారముగా జరుగవలయు నని చెప్పినవారు. తక్కుంగలవా రందరును దేశభాష భివృద్ధికి రాక మనకు సుభటు కలుగజాల దనియు, దేశభాషలకు తావిచ్చితీరవలయు ననియు వాదించిరి. ప్రొఫెసరు లక్ష్మీనరసు నాయుడు గారు చారిత్రకముగా వివరించిన వివరణము చిత్రాకర్షకము. వారు చేసిన శాస్త్రోచర్చయు ప్రసంగనియుము. ఇంకను, ఏలూర్ కందస్వామి శెట్టిగారును, వారి తెగకు చేరు మరె కొందరు హైందవులును. భాషకును విజ్ఞానమునకును గల పరస్పర సంబంధమును గ్రహింపలేక యున్నారు. ఆంగ్లభాష బోధనభాషగా లేకపోయేనేని లోకమంతయు సంధికారముగు నని జడియుచున్నాడు; ఆంగ్లభాషయు అన్ని భాషలపల వెరిగినదేనా? లేకున్న నాకేమియుండి సంపూర్ణస్థితిలో నూడిపడినదియా? ఆంగ్లభాషా చరిత్రమును చదివెయును గూడ ప్రజల వికాసముచే ప్రజల పరిణామముచే వారి మాతృభాష యెంత త్వరగా నెంత పూర్ణముగా వైరళ్యమునందు నదియు గ్రహింపజాలని విద్యావంతు నెట్టి విద్యావంతులుగ పరింపపలయునో మే మెరుంగము. లక్ష్మీనరసు నాయుడు గారు ఔరంగజేబు అడ్డమురాకున్న, అక్బరు ఔదార్యమే క్రబలియున్న, దేశభాషలు నాడే యభివృద్ధియై యుండు ననిన మాట యసత్యము కాదు. అంతమూర మేల? ఆంగ్లభాషను మెరడను సంచు నీ దక్షిణ రాజధానిని. ఆభాషకింత ప్రాముఖ్య మీ ముని ఉత్తర పశ్చిమ రాజధానులలో పోల్చి చూడుడు. బంగాళీ మహారాష్ట్రములు, తుదకు గుజరాతి, మన దక్షిణభాషలకంటె నెంత యెక్కువగా నభివృద్ధియైనవో తిలకింపుడు. బంగాళీల కంటెను మహారాష్ట్రీల కంటెను మనము వికాసవంతులమా? ఒక్కనడక లేకు, ఒక్క

గోకలే లేడు, ఒక దత్తులేను, ఒక్క రామమోహనుడు లేడే, మన రాజధాని గర్వపడుతుకు. కుశంకలకేనా మన వికాసము. కుశంకలకు ప్రత్యుత్తరము లీయ నవసరము లేదు. కాని ఆంగ్ల భాషామోహముకొందరు దాక్షిణాత్యులకు విమవరాఃదయభను పుట్టియుండుటచే కంద సామిసెట్టిగారి కొన్ని ముఖ్యాభ్యంతరములకు ప్రత్యుత్తర మిచ్చుచున్నాము. దేశమునకే భాష కావలయునట! దేశభాష లేక భాష కాజాలనట! కావున నాంగ్లము ముఖ్యము! ఏకభాష యనగా వీరి కర్థమయినట్లు కానరాదు. ఇన్నాకును కడ గ్రామములో రామసామి మాటలాడుభాష, సింధు తీరమున పేరుసింగు మాటలాడుభాషగా నుండ నవసరము లేదు. వీరియపురుషును సామ్య మగు భాషయొకటి రాకపోవచ్చును. వేలయేండ్లొంగ్లము తఃస్పృశసినను నట్టి ఏకభాష కాజాలదు. మరియొక భాష యన నేమి. వ్యవహారమునకు వ్యవహారము నడుపుటకు ఒకభాష నుపయోగింపవలసి యుండును. అట్టి వ్యవహారభాషను ఉగ్గుతో నూరిపొయ నవసరము లేదు. ఐ. సి. ఎస్ గారు వారిపేరు నుండి దిగగానే వారు దేశభాషను వ్యవహారము నకు నేర్పుచున్నారు. వారి నేర్పు పరిపాలనా వ్యవహారమునకు చాలు నని మనప్రభుత్వమువారి మతము. సామాన్యముగా వారు నేర్పునది నున్న యని యొప్పుకొనినను ఆవరిస్థితిగోనే కొందరు చక్కగ దేశభాషలు మాటలాడువా రగుచున్నారు. ఇట్టి నున్న నేర్పుగాక నిర్బంధ ద్వితీయ భాషగా చిన్నతనము నుండి విద్యార్థులకు బోధించుచో నాంగ్ల భాషాజ్ఞానము వ్యవహారమున కేల కొరవడునో మా కర్థ మగుచులేదు. ఇక ఉత్తమవిజ్ఞానసంపాదన కాభాష కావలయు నందు రా ఎందరాగ్లులు ప్రాచీ జర్మను భాషలలోని విజ్ఞానమును నేర్పుచుండ లేదు. వారి కెప్పుడా భాషల లలవడుచున్నవి కందసామి శెట్టిగారు కను గొందురా? బోధన కా భాషలను ఆంగ్లవిద్యాలయములలో నుపయోగించుట లేడే. అవి నిర్బంధ ద్వితీయభాష లైనను గావే. చిన్నతనము నుండి చదువబడుట కానిమే. లోకవృత్తమే యెరుంగక చచ్చుకు దిగుట ఏటిసారస్యము? కంద సామి శెట్టి గా రాంగ్లము ద్వితీయ భాష యె నచో దానికి సంస్కృతపుగతి వట్టు ననిరి. ఏమి చిత్రము! సంస్కృత మెచ్చట నిర్బంధముగా ద్వితీయ భాషయో? సంస్కృతము జీవభాషయే నా? రాజభాషగా నున్నదా? లేకున్న వ్యవహారమున కెవ్వరైనను జాసనము ప్రకారము సంస్కృతమును విధి చియున్నారా? ఇంగ్లీషును రెండవ భాష చేసినయెడల ఇంగ్లీషునకు సంస్కృతముగతి వట్టునట గాని దేశభాషల కాగతి వట్టుదట! ఏమి ఈయద్భుతవాదము.

ఒక శ్యానిటర్ ఇనస్పెక్టరులు.

గంజాను వికాశపట్టణములలో ఒక ప్రజ యశకులున్నారు. గంజాను, పన్నెముతోనూడ, జనసంఖ్య 22,21,292. వికాశపట్టణము, పన్నెముతోనూడ, జనసంఖ్య 31,89,821. గంజానునందు ఒకప్పుడు 10,91,058 రున్నాడు. అసగరమయి యర్థభాగము. వికాశపట్టణములో 5,4,898 రున్నాడు. నుండల జనసంఖ్యలో పేరుమూరని ఆరవంతకురున్నాడు మొత్తమునంద గంజాను వికాశపట్టణముల రెంటును 54 లక్షల బ్రిజులలో 16 లక్షలు ఒప్పులున్నారు. విద్యాబుద్ధులలో ఒప్పులు వెనుకబడినవారి. కావున వారు నయ్యర్థముగానుండు భాగములలోనూడ వారికి నవప్రతి దొరకుట గాని పలుకునది యుండుట గాని అరుదు. అందుచేత వారి నభివృద్ధిపరచుటలో కడవేయుటకు వారికై ప్రభుత్వమువారు ప్రత్యేకముగా ఏర్పాటులు చేయవలసి యున్నారు. అందులోను పారి

కుభ్య కాఖలో పనిచేయువారికి ప్రజు భాష చక్కగా తెలిసే జనుల యాచార వ్యవహారము గూడ నుండవలసి యవసరమున్నది. అప్పుడుగాని పారికుభ్యబోధ ప్రజల మానసమునకెక్కడు. అందుకు నీకాఖలోనైనను స్థానిక ప్రజలకు ప్రాముఖ్యమిచ్చుట యవసరము. వారిక శాంతికుభ్య వ సామర్థ్యముగలవారైనను, తక్కువ వికాసముగలవారైనను, నవ్వకులేదు. ఈవంగతి నంగీకరించి ప్రభుత్వమువారు ప్రత్యేక యేర్పాటులుచేయ నంగీకరించినందుకు సంతుష్టికరము. గంజాను వికాశపట్టణము జిల్లాబోర్డువారు స్థానిక కైకాధికారి ఇంజనీరు ఆధికారులను సంప్రదించుకొని, ఒకప్రార్థన రి ఇన్స్పెక్టరు తలీకుకు స్థానికముగానే ఏర్పాటులు చేయవలసివదలియు, అప్పుడు తాము క్యాంటర్ ఇన్స్పెక్టరు క్షేత్రము అన్వేషణ ఏర్పరచిన మెట్రిక్యులేషను పరీక్ష యున్న గు నిర్బంధములను తగ్గించుచుండు, ప్రభుత్వమువారు తెలియకరచి యున్నారు.

హిందుస్తానీ భాష

మనస్థానిక ప్రభుత్వమువారు దేశభాషలయెడల మరల వాదరణమునూడ వారంభించినా రుటకు మహమ్మదీయ విద్యార్థులు గొప్పసంఖ్యలుగల కర్నూలుయొక్క నట్టణపాలక సంఘము యాజమాన్యములొని మధ్యపాఠశాలలకు హిందూస్తానీ ఉపాధ్యాయుల కు ప్రత్యేకము గాగొంటులియుదొర కొనముండుట యొకనిదర్శనముగా నున్నది. మహమ్మదీయులు తక్కువగానుండినవోట వారిండ్లలో హిందూస్తానీ మాట్లాడి కొనినకు వ్యవహారమునకు దేశభాషనే యెల్లువెడలినతోడనే యుపయోగించుచున్నారు. కావునవారికి దేశభాష బాగుగా పట్టు పడుట మార్త్ర మే కాక రెండవ తల్లి భాష యై పోవుచున్నది. వారి కేవల ఆభ్యాసములకూడ చుట్టుచుట్టునందు దేశసాధనల నుపసరించు చాయెల కన్నట్టుచున్నది. కాని మహమ్మదీయులు బహుసంఖ్యాకులందువోట వారికి వ్యవహారమునందు దేశభాష రాకపోదుకాని వ్యవహారము కొంతవరకు తమలో తమకే చెల్లి పోవును కావున దేశభాష రెండవతల్లి భాషయగుటలేదు. ఇట్టి సందృఢులలో హిందూస్తానీ భాషకుతగిన ఏర్పాటులు చేయుట వ్యాము. ఇది మన రాజధానిలో నెన్నియో చోట్ల జనుగవలసిన పనిలేదు. మొత్తమునంద వారు విద్యాలయముల కవసరమని శిక్షి పోకటకు తెలుపుచున్నది. ఈమాత్రపు టవసరముల దీర్చవలసినదనియే వ్యాముయార్ది అజ్ఞానరహితుడు గారు పూనా యుపవ్యాసమున కోరిరి. ఆకోరిక యొకరీతిగా తీరి యుండుటకు సంకసించుచున్నారము.

స్థానిక వార్తలు

కాలమాన స్థితి:—నిన్నటికడ మధికోష్ణము 91.7 డిగ్రీలు. అధమోష్ణము 75.9 డిగ్రీలు.

దీప్తములు వెలిగించు కాలము:—ఏప్రిల్ 14, 15 తేదీలను సాయంకాలము 6-50 గంటలకు దీప్తములు వెలిగింపబడును.

ప్రయాణములు:—ఇన్న సాయంకాలము నూజుకు రాజుగారు నూజుకుకును భద్రాచలము రాజుగారు ఏలూరుకును బయలు వెడలిరి.

దొరతనమువారి ముఖ్య కార్యదర్శి:—ఇదివరలో దొరతనమువారి ముఖ్య కార్యదర్శిగా నుండిన ఎలేను బటరుర సి. ఎస్. బి. గారు ఒక సంవత్సరము నెలపువై పతి యాత్తులై యింగ్లాండుకును పోవుచున్నారు.

జగన్నాథ భక్తసభ:—16 వ తేదీ ఆదివారము సాయంకాలము 4 గంటలకు ఎగ్జ్యూకునందలి పీఠస్వామిపీఠే పిల్లలొని 4/4 మందిరమున శ్రీమతి ఘోషాపాటి సరస్వతీబాయి గారు వర్ణలాల్యాణము నాదికభాగాలక్షేతము జేసెదరు.

చేతివనుల నేర్పు బాలికాపాఠశాల, చింతా ద్రిపేట:—కిందటి కనివారమునాడు వైపాఠశాలవారి సాంకేతిక బహుమాసములు పంచివెట్టబడివి. బహుమతము, ఆర్మీటేజిగార్లు మొదలగు గొప్పగొప్ప యుద్ధాగ్ను లనేక మంది విచ్చేసిరి.

పిల్లలను దొంగిలించుట:—అన్నయ్య లేక కన్నయ్య యకు నతడు మొట్ట ముబ్బయ్య, నరసింహయ్య అను 10, 11 ఏండ్ల ప్రిాయముగల కట్టివాళ్ల నెత్తుకొనిపోయి వారివద్దనుండి రూ. 150ల విలువగల నరకుల దొంగిలించెను. కేసు వాయ దాలో నున్నది.

తెలుగు చిత్రవిలేఖరుడు:—ఇదివరలో మేము ప్రికటించునటుల జీవత్వముగాని చిత్రలేఖనము గర్వముగాను నిన్నటికడమున క్రైస్తవ యువజనులందరమున బాది వా రాసభ్యులను మిలల విప్పితులైరి. ఈసంవత్సరమున ఎల్. జీవత్వముగాను ఆంధ్రులను, గుంటూరు పురవాసులను అని తెలియజేయుటకు మే మొకము సంతసించుచున్నాము.

దుర్మార్గుడగు పాతనరస్తుడు:—శ్రీవత్సరులో నికసించుచుండిన పాగసారధి అను పాతనరస్తుడు 48 తేదీన మదరాసునకొచ్చి, పరకువాడునకు వెల్లూరిధిగొన్న తు ప్పుస్వామిపీఠే గారిగృహమున జొరబడి 344 11 గంటల న నుడుమున ఒక కిటికీలోనుండి నుంచుకొనిన పడియున్న దు ప్పుటిరి లాగుచుండగా గృహముజమాన పడిచూచి వారిని పట్టుకొని పోలీసువారి కప్పజెప్పెను. పాక్షి విచారణ జేసిన పిమ్మట దోమగోపణముజేసి వ్యాధాధికారి గార 196 తేదీన వారికి తగినశిక్షను విధించెన మిరి.

అమెరికా

తెలుగు దేశ నాకయందలి గొందరను బట్టుట.

అమెరికావారిలేఖ కాంగ్రేసుల ప్రత్యుత్తరము. వాషింగ్టను ఏప్రిల్ 13:—చైనా అనునాకనుండి జర్మనీయులు, ఆస్ట్రీయులు, రుసుష్యులు 88 వరు పెంగ్ హె వద్ద పట్టుకొనబడిరి. ఈమఱులను అమెరికావారు వ్రాసిన లేఖన ఎద్దర్దు (గో. గా. ప్రత్యుత్తరమునది. 4వీరు దొంగతన ముగ ఆయుధసామగ్రియందు వ్యాపారముచేయును ఆంగ్లదేశ మునై పట్టుబిచ్చుచుండిరి. విజయమునకై జర్మనీయుల న లంబించి నురాగతములు లేవు. సంయుక్తరాష్ట్రములయందు జర్మనీయుల ఆకార్యముల అమెరికావారికియే యున్నాడు. కాన వై నాకలోనివారిని బట్టుట అవ్యామును అమెరికనులు వాదించబోరిని తలంచుచున్నామని గో. గా. ప్రత్యుత్తరమునది.

ప్రీమర్లను టార్పెడో చేయుట.

జర్మనీయుల లేఖ. న్యూయార్కు, ఏప్రిల్ 12:—ఇంగ్లీషువారు, మాన్ చెప్తురు ఇంజనీయుకు, ఈగిలు పోయుటు చెప్పడేను నాకల టార్పెడోలో గొట్టుట జర్మనీయు లోప్పుకొను టార్పెడో లో గొట్టుట యుద్ధనూత్రములకు వ్యాపారముగాదని గుజువు చేయ యత్నించిరి. సనస్కె చెంతనుండు ఒక పొగయోషకు జర్మనీ జలాంతర్గామి ముంచెను గానిసనెక్కుకాకను ముంపలేదు. ముంపబడిన ఈనాకలాయాకు పట్టుకునునూడ అంతర్గామిక కెప్తాను ప్రియెను. ఆడటము సనెక్కునాకను బోలియుండ లేకుగాన సనెక్కునాక మునుగనికి తగులకొని ముగియుండ నలేదు. మునుగనికితగిలి యుగింకుటకు ప్రమాణముగ ఆ దిన ముననె జర్మనునాకలు లేకుందుడె 26 మునుగలు ధ్వంస మొనరించినవి.

మిగిలిన నాలుగు నాకలకుగూర్చియు అవి సంజ్ఞల లెక్క చేయకపోవుటచే ముంపబడినవరి జర్మనీయులు సమాధానము చెప్పిరి. నాకలలోని వానిబలందకు పడవలలో నెక్కు వరకు నేలమీనుండి అంతరమున అంతర్గామిక కెప్తాను లాయా నాకల ముంచిరి. ఈమున్నగు సంగతులు జర్మనీవారి రమెకనులకు వ్రాసిన లేఖయందు కలవు.

లేఖానిమర్శనము.

లూజిపేరియా ఉపద్రవానంతరమున జర్మనీయులు టార్పెడోచేసిన నాకలసమాచార మంతయు అమెరికావారు గూర్చుచున్నాడు. గూర్చిన యసంతకమున జర్మనీవారి కొక లేఖను వ్రాయుచును. అటువైసి ఉత్తర ప్రత్యుత్తరముల X ట్టిపెట్టుదురని వాషింగ్టను ఉద్దోగ్ను లనుచున్నాడు.

రవ్యావారి ప్రకటనము.

లండను-ఏప్రిల్ 13:—వెట్రోగ్రాఫివిలేఖ మార్చిం గుప్పాట్టు ప్రతికెటులవారి నెను. జర్మను యుద్ధనాకల రిగాజల సంధిలోనికి రాజాలవు. జర్మనులు నాకాముద్ధమున చేయ నెంచిననాడు వెట్రోగ్రాఫునురక్షించు స్థానములనే తలకడ దలంచి యుండురు.

హంజాబు బందిపోటు.

దేరాగాజిఖాస జిల్లాలో వైరా అను గ్రామమున వసి యొక బందిపోటు జరిగెను. 5 గురు దొంగలు రాత్రి 8 గం లాలాపూరారామ్ బొటాని అను వాని ఇంట బ్రేవేరించిరి. దొంగలతో కలకు కొంత నేపు పోరాడి, ఓడ్లకాట ఇంటిని విడిచి పారిపోయెను. దొంగరితి భార్య మున్నగువారి గాఢపరచి కొంత యాస్తి గెల్తుకొని పోయిరి. దొంగలను తఱచొద్ద నేరదగు టగా ఆను మహ్మదీ యు దొకడు చేరి యుండెను. సాహకారులనుమాను కలదు. బందిపోటులో తాను పాల్గొంటినిచూచుచున్నందు దర్వాజులో నొప్పుకొ నినుమర్దక సాగినిఅనువారకు గూడ బందిపోటునకు సంబంధించి యుండెను తెలియ జేసెను. క్రాసానిని పోలీసువారు వెంటనే అరెస్టు చేసిరి. జరిగిన యాదవ్యులైతఁడు కలదు తెలియజే సెను. దొంగలు గొంపోయిన ఆస్తిని పోలీసువారికి గనుపరచెను. 5 గురు 500 రూపాయలు మార్గము కానవచ్చుట లేదు. చుద్ద యులు విచారణలో నున్నారు.

నూజువీడు బ్రష్టు కేసు

దేవభాద బాయంటు మేజిస్ట్రేటుకోర్టు
(చూ ప్రత్యేక విలేఖరునివద్దనుండి)

దేవభాద ఏప్రిల్ 12:— నూజువీడు బ్రష్టు కేసులో నిన్న, నేడు ఫిర్యాదలైతఁడు కృష్ణారావుగారి వ్రాసువరీతు జరి గినది. ముద్దాయికి, ప్లాంటిఫైట్ కీటులు తయారజేసిన ఇంజ నీయరుగారెకిరి, జరిగిన ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములను ప్లాంటిఫైట్ కీటులను చాఖుచేసిరి. బిల్లింగు మున్నగువానికి మద్దయ్యి వకచూచేసినామొదలు బ్యాంకులోనుంచుటకై బ్యాంకువారికిని మద్దయ్యికిని జరిగిన ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములను చాఖుచేయ బడినవి. బిల్లింగులకుగాను మున్నుగా కార్మి కష్టముచేయుట కై కొందరితో కంట్లాట్ట వీర్వరుమకొని వారిచేత మద్దయి వ్రాయించుకొనిన భారతనామాను రక్షియలను చాఖులు చేసిరి. మొత్తముమీద నేటివరకు చాదాపు 350 కాగితములు చాఖులు చేయబడినవి. ఆయా కాగితములమీద సంతకములను చాఖిమే మద్దయి నిరూపించెను. రేపు బహుళ: సాక్షి వ్రాసువరీతు జరుగును.

జననవార, నారవస్తువుల ఎగుమతి

జననవారచే చేయబడినవస్తువులు క్రిందకొరె గారి నేనల కత్తవసరము. వీటిని కర్మివులకు జెరకుండ చేయవలయును. గాన ఇంగ్లాండువారి ఇండియా మున్నగు దేశములనుండి తటస్థ దేశములలోనికి దిగుమతియగు నీవస్తువులవరీతిని నొక విధాన మేర్పరచ విశేషకార్యాలయమునా రాలోచన సలుపుచుండిరి. అమెరికాసంయుక్త రాష్ట్రములు (పాండువిచే ద్వీపములు మిన వాగా) విషయమైన ఏర్పాటులన్నియు పూర్తియైనవి. ఇండి యా నుండి ఈదేశమునకు జరపవారవనుమతి నిరోధించ బడిన దని ఈనెల 13-న తేదీ ఉత్తరపు చేయబడినది. నా ర నో చేయబడిన వస్తువులను అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రములు తె గు మ తి చే యు ట 1915 సంవత్సరము నె వ్రైం బ రు నెలలోనే నిరోధించబడినది. ఇంతట నుండి నారను గాని నారవస్తువులగాని వైదేశమునకు పంపుటయందు విశేష కార్యాలయమువారి వరకులకు లోబడవలయును. నేటివట్టల వరకుసంఘమువారి అధ్యక్షునకు గాని ఆసంఘమువారిచే నా మోదింపబడిన బ్యాంకి గాని వరకుల బంపవలయును. పంప బడు గురుకులను అమెరికాలో నుండుకొనువానిని వ్రెసంఘము వారామోదింపయెడ సరకులబంప వ్రెసెన్న ఇయ్యరలసిన దనియు లేనియెడ మానవలసినదనియు కస్తము కలక్టు రులకు ఆజ్ఞ చేయబడినది. ఈ మాత్రన ఏర్పాటులను అమెరి కాకు వారోచేయబడిన వస్తువుల బంపుటకు సంబంధించి ప్రస్తుతములలోనున్న నిబంధనముల రద్దుకానేరవు. క్రొత్త ఏర్పాటులను కర్తవ్యము ఇచ్చింది కలుపకు. అట్టి ఇచ్చింది లేకుండ చేయుటకుగాను 27-4-16 తేదీలోపున వారొసరించు కొనిన ఆగ్రిమెంటుసంబంధమున వెనుకటి ఎనుమతి నిబంధ నముల మాత్రము పరిగణించి తాతన ఏర్పాటులు వదలవలసిన దనిగూడ కలక్టురులకు ఉత్తరపు చేయబడినది. తక్కిన దేశ ముల విషయమై (పాండువిచే ద్వీపములనుమా) అగత్యుగు ఏర్పాటులు చేయవలసరకు ప్రస్తుత రీతిని ఎనుమతి జరుగ నియ్యబడును. అని వార్తాస్థానమువారు ప్రకటించిరి.

పునర్వీక్షణము రాజుగారు:— రాజుగారు సతీయూ త్తులై కొలంబోనుండి ఆస్ట్రేలియాకు పోవుచున్నారు. వారి దివాను బి. ఆర్. దుర్రెయిరాజు గారు రాజదండతుల కొలం బోదగకు పంపకము చేయుటకై ఉత్తరకుండలమునకు వెళ్లిరి.

ఆంగ్లో ఇండియను సైనికులు.

ఎన్నూరు మోలివేసును హాల్లో ఆంగ్లో ఇండియను సైనికుల విషయమై వివిధాంశముల చర్చించుట కొంతకాలపు గావించబడినది. 24 వ తేదీని ఇంకొకసభ నేర్పరచ నిశ్చయం పబడినది. బ్రిటిషు సైన్యములో జేరబోవు ఆంగ్లో ఇండియనుల నీకింది విషయములలో పరిశీలించవలయును:—

- (1) ఒక వలెంటియరు అధికారివద్దనుండి కాని, ఆంగ్లో ఇండి యను ఎంతైనాకాఖలో నుండి కాని ఆంగ్లో ఇండియను సంఘ మునుండి కాని రికమండేషను పత్రమును తీసికొనిరావలయును.
 - 2. అట్టి వారిని బ్రిటిషు సైనికులలో శేక్కుకొని యు ధ్ధానంతరము సాధ్యమగునంత త్వరలో వారివారి దేశముల కంపి చేయవలయును.
 - 3. యుద్ధము జరుగునంత కాలమును వారు ఆధికారు లెక్కడికెప్పుడు వెళ్లవలయునని యాజ్ఞాపించిన నా తక్షణమే యదోష్టికి బోవలయును.
 - 4. వయసు 18 వత్సరములకు పైకి గెరిల్లవత్సరములకు లోపునకు ఉండవలయును.
 - 5. రెయల్వేలో గాని, దొరతనమువారిలో గాని ఉ ద్యోగములు గానున్న వారు వై యధికారుల యంగీకారమును బడయవలయును.
 - 6. వివాహము జేసికొనినవారు గాని, పిల్లలుగలిగి భా ర్యులు గలిగిన వారు గాని ఇందు చేర్చుకొనబడరు. పత్త్యేక విషయములలో మాత్రము శేక్కుకొనబడుదురు.
- వైయనున జేరి యుద్ధముజేయుటను నేర్పినవరకు వారు బ్రిటిషు సామ్రాజ్యములో నెవోష్టికి పాదున్నను పోయి తీరవలయును.

బాడ్మింటన్ టూర్నమెంటు:— గతసంవత్సరం క్రింద జేరసందస్యములవారి జ్ఞాపకార్థమై తెనాలి తాలూకా కంచ వరములో స్థాపించబడిన వెండిగిన్నెయొక్క బాడ్మింటన్ టూర్నమెంటు మే నెలలో జరుపబడును. ఈ టూర్నమెంటుకు ధరభాగములు పంపుటయు ఆయాటిమ మెంబర్లతోను ధరభా గులనుయు 2.00 రెండురూపాయలతోను మే నెల 16 తారీ ఖులోగా కమిటీవారికి చేరువట్టుపంపవలెను. గతసంవత్సరములె తెనాలి తాలూకావారే కాక శేవర్పరాట్ల తాలూకా వారు కూడ ద ర భా గు లు పం పు కొ న వచ్చు ను. ద ర భా గు లు పం పి న టీ ము లు మే 8 వ తారీ ఖు లో గా (Draw) పం ప బ డు ను. "Trades Union rules" ను అనుసరించి టూర్నమెంటు జరు ప బడును. ఈ గిన్నె (Cup) స్వభావము రోలింగు ప్రతిటిమ వారును టూర్నమెంటు బంతులను తెచ్చుకొనవలెను. టూర్న మెంటుకు సంబంధించిన యితరసంగతులను చట్టములకు కమి టీవారికి వ్రాసి తెలిసికొనవచ్చును. ఏ తాలూకావారు ఆ తాలూకా టీమలోచేరి రావలెనుగాని మరియొక టీమకును రావూడదు. వరుసగా రి సంవత్సరములు గెలిచినవారు తమ వాకి ఏటిమలోను ఆడవూడదు.

ప్రత్యేక పురపాలక సంఘ సమావేశము:— గుంటూరు లోనబ్బు అసిస్టెంటు గానున్న కాంతారావుగారి ప్రాన్యసరును తప్పించి యితని నాకట్టుకనున నేరుకొంతకాల ముంచవలయు నని పురపాలకసంఘమువారు సర్దును జరగలుగారికి వ్రాయరల యునని ప్రత్యేకసభ గావించి వై తీర్మానము నామోదించిరి. జి. వేంకటస్వామినాయుడు డి. ఎమ్. ఎన్. బి. గారిపనికిచ్చ గింపకపోయినను సభకు కొంచెములస్వయముగానైన వచ్చిరి.

బొంబాయి పురపాలక సంఘము:— 18వ తేదీని మధ్యా హ్నము బొంబాయి పురపాలక సంఘమువారు సమావేశమైరి. అపుడు కేడెలు గారొసర్పిన నేనుసాగ్రింపించుచు నొకతీర్మానము చేయబడినది. ఈ తీర్మానమును సర్ బాలచంద్ర కృష్ణగారు ప్రతిపాదించిరి. దానిని సర్ ఇబ్రహీము రహీముతులగాను బలపరచిరి. తీర్మానము - బి. ఆర్. కేడెలు సి. వి. ఇ; బి. సి. ఎన్. గారు బొంబాయి కార్పొరేషను మ్యునిసిపలు కమిషనరు గానుండి గత ఆరు సంవత్సరముల నుండియు పురాభివృద్ధికిని, ఆలోచ్యభివృద్ధికిని అనుకరించుపనుల ననేకముచేసి సంఘమున కెంతయోయుల విభిన్న గావించిపాటు. ఈ తీర్మాన పత్రము నొకదానిని కేడెలు గారికి సంఘమువారు కందన పూర్వకముగా పంపవలయును. మొన్నటి సాయంత్రముల బొంబాయి మునిసి పలు స్థాపితసంఘమువారొక సభను గావించి సభకు కేడెలు గారి హాజరైరి. కేడెలుగారు మ్యునిసిపలు కమిషనరు గాను సంఘమునకు జేసిన పనిపనుల వారి సాగియిఖ్యమును, పట్టుపనులు, గొప్పతనమును వెల్లడియగుచున్నదని యొక తీర్మా నమును స్థాపితసంఘమువారి సర్పిరి.

జలాలాద్దీన్ రాములు

లండను ఏప్రిల్ 13:— జలాలాద్దీన్ రాముల హత్యకు తగ్గుమనున్నది. ఇపుడు హత్యగా నున్నది. మార్చిలోకంటే ఏప్రిలులోనే హత్యగా మునుగుంటు తేలవచ్చును మార్చిలో 60000 టన్నులనాకలు మునిగినవని నాకాదళవలేఖరి వ్రెన్ను పత్రికకవచ్చినను.

కెయిజరుగారి దగ్గరబంధువునికి గాయములగులుట.

లండను ఏప్రిల్ 13:— వెల్లెయద్రమున కెయిజరు గారి దగ్గరబంధువునికి గాయములగులితను. ఒక జరకలు మాతుడయ్యెనని జ్యూరికు విలేఖరి కోరరాడి పేనుపత్రికకు వచ్చినను.

పాలెంబాంగు నౌక.

అమెస్టర్డం ఏప్రిల్ 12:— పాలెంబాంగు నౌకకు 2 టూర్నెడోలు తగిలినవి. ఆంగ్లముద్దనాకయే ఈరెండిటిని వ దలుట ఆసంభవము. మొనటిదానిని ఆంగ్లనౌకమీదకు రెండ వదానిని పాలెంబాంగునౌకమీదకు జలాలాద్దీన్ రాము కదలియం డును. ఆంగ్లముద్దనాక చాలమూరమునున్నదని నాకాసం ఘములవారు తెలిపిరి.

ఇటలీ రంగము

లండను ఏప్రిల్ 13:— యుద్ధవిలేఖరి రేచి హెస్టు కీటుల తెలిపెను. ఇసోస్టోరంగమున ఇటలీవారు 380-430 మిల్లీ మీటరుల కొత్తరంగులను గార్మి కేతుస్థానములను నాకన ము నేయుచున్నారు.

నల్ల సముద్రమున జలాలాద్దీన్ రాములు.

లండను ఏప్రిల్ 12:— దాన్యమునది కాఖలోనికి కిల్లా యొద్ద జలాలాద్దీన్ రాములవారకుంటుటకు రమ్మెవారు నల్ల సము ద్రియలోనికి ఆజలాలాద్దీన్ రాములకు సట్టికవిధమగు మందుగనులను వెట్టిరి.

టపాబంటోరు హత్య:— యఖ్యుడకు ముద్దాయి నా జూబులమువైసి ఈనెల 18 వతేదీ మధ్యాహ్నము కడబదనెలల కొరకును శరీరముకొరకును నాందపులు జరుపవలసిరి. ఎర్రగుడ్డ మూటయొకటి కనబడినది. నొకరాయి కొన్ని ఎముకలు ఒక కటారియుండెను. తలకుండెను శేపు వానిని తాచేట్లు తినియుం డును. 5 గురు యువకులను పట్టుకొనిరి. మరియొకరికి గూడ సంబంధము కలదని తలచుచున్నారు. ముద్దాయిలో నొకడు కలకత్తాలో నొకగొప్ప కాటక కాల యజమానిగొడుకు.

తొందరగా మోటారుబండిని దోలుట:—

రాజాటాకరుగారి మోటారుబండిని వసువు మచ్చుచుకాదిర్ అరీ అనువరకు క్రిందటి నెల 20 యన తేదీని చేక్కెల్లు గారి మోటారు లై స్క్రిలువైకి టాకరు గాని బండిని నడపెను. చేక్కెల్లు వెల్లు గారికి దెబ్బలు తగిలినవి. బండికి చాలా నష్టము లు కలిగినవి. పిల్లెగారు వానికి రూ 80 ల జరిమానా విధించి ఇంక మూడు మాసములవరకును మోటారుబండిని నడపవలదని ఆజ్ఞాపించిరి.

ప్రీని చెయకట్టుట:— మధురాంతకము నుండి కొల

ది దిగులు క్రిందట మురిఅమ్మలు అను యవతి చెన్నపురికి వచ్చెను. గత సోమవారమునా దామెతన విలునితో గలసి మెరివాలో తిరుగుచు, కొంతదూరమున వానిని విడచివెట్టి నే యపిరు కంటెన క్రిందనున్న కొరాయికడబోయెను. అచ్చట నామె యొంటిగ కుండుట జూచి మేటమనేనుతోగలసి మరియొకరు తురకలామెను చెబుట్టిరి. ముగ్గురు చెబుట్టిన పిద క నాల్గర కొర్య మొసల్పెనుండగా నామె యంతయుగా దావోటికిరచ్చెను. అప్పుడు కేసుచేసెను. పోలీసువారికి ఇంకను బలమైన ఆధారము దొరకుట కొంత 28 వ తేదీవరకు వారిని ఖయదులోనుంచవలసినదని సి. బి. ఎన్ పిల్లెగారు నెలపిచ్చిరి.

జీర్ణరసాయనము:— ఈమూత్రలను సేవించుట పలన అన్నము పచనముగును. జీర్ణకౌశము బాగు కుడి రసప్రావము క్రమముగ గలుగుచు మలబద్ధ ము చూనును. దినమూత్రల శుద్ధి 1-3 నెల 1-4-0.

అమృతాంజనము డిబ్బో, మధురాను,

విరోధా మహా సంగ్రామము

గాలిపోలీస్ వదలుట—జనరలు మన్రోగారి లేఖ

నౌకలను ముంచుట—జర్మనులు అమెరికావారికి వ్యాసిన లేఖ

బాగ్దాదుపట్టణమును ముట్టడికి సిద్ధపరుచుట

నోట్లను భరావతులలోనుంచుట శత్రుదేశములకు పంపరాదనుట.

ఇంగ్లాండు

వివాహితుల ప్రతినిధులు.

లండను ఏప్రిల్ 18:—వివాహితుల సంఘమును పేరిట బరగు సంఘ ప్రతినిధులకు ఆస్పిక్రెగారు దర్శక మిచ్చి నపుడు దొరతనమువారు తమ బాగానమును నెరవేర్చ లేదనుట యన్యతమని దృఢముగ వక్కాణించిరి. వివాహితులు ప్రభు భక్తి గలిగియున్నారని నాకు తెలియును. కాని యా సంఘ మిట్టియుద్ధమునకు పురస్కరించుకొనుట విచారకరము. వివా హితుల విషయమున కక్షణార్థముగా నాలోచించుటకు దొర తనమువారు నిశ్చయించిరి. వీరికి దొరతనము వారెంతవరకు పా యము చేయవలసియుండునదియు తనివారే నిశ్చయింపబడును.

ఆగ్రాఖాను గారు.

లండను ఏప్రిల్ 18:—ఆగ్రాఖాను గారికి వారి జీవిత కాలమునందు యందును వారు నచ్చు నప్పుడు గాని వెదలి పోవుచున్న గాని 11 ఫింగుల కాల్పులు బొంబయి రాజ ధానికాని సంస్థానాధిపతులతో సమానులని గౌరవమును వారికి చూపుటకు శ్రీ బాబ్జి చక్రవర్తిగారు త్రవ్వ వొనగిరి.

విమానదళ సంఘము.

లండను ఏప్రిల్ 18:—బర్మింగ్హామీసును చుట్టవ సొంపుచు మాంటేరు పుట్టుగా రిట్టిరి. సంఘమువారికి పునర్ని ర్మాణము గావించునధికారము లేకపోవుటవలన నేనును దెబ్బ పుట్టుచు రాజీనామా నిచ్చితిమి. నైమానికసమస్యల విషయమున నైనికోర్కీగీయులును నాకాదళ యుద్ధగీయు లును భిన్నాభిప్రాయములగు నున్నారు. విమానదళసభ నొక దానిని ప్రత్యేకము స్థాపించుటకై నలవోల నుపపాదించిరి. ఈయద్ధము చాలవరకు విమానపోరాటములవలన నిశ్చయింప బడునని నానుభిప్రాయము. విమానదళము జాతీయములకమే గాక రాష్ట్రీయపరముగను నుండవలెను.

గెల్లెటేలను పడచుట

మన్రోగారి లేఖ.

లండను ఏప్రిల్ 18:—జనరలు నర్ చాన్లెనుమన్రో గారిలేఖను బ్రకటింపిరి. వారందగుల్లిపోలీస్ విడుదలనుగూర్చి యు బాల్కనులందు 10వ పట్టులను గావించిన కార్యములను గూర్చియువ్యాసించిరి. నేనుగల్లిపోలీస్ జేతనపట్టికి మిత్రముడవలె వశమున నున్న ప్రదేశమున కాంతరము సాంగ్రామిక బలము లేదు. రాజపోకలమార్గమును నురక్షితములుగాక నాతావరణ స్థితిగతులకు లోబడియుండెను. తురుష్కులు కొద్దిపాటి నైస్య ముతో మనలను నిరోధింపగలిగిరి. మెగపాటేమియూ విగుప్త ములందు మనవై బడగలిగిరి.

వేగులవాని నుడియుట.

లండను ఏప్రిల్ 18:—మార్చిలో నైనిక న్యాయ స్థానము వారివలన విచారించబడిన వేగులవాని నొకనిని నిన్నటి దినమున ఉరిదీసిరిని దొరతనమువారు ప్రకటింపిరి.

వెర్దెను ముద్దము.

పారిసు, ఏప్రిల్ 18:—గత రాత్రి వెర్దెనుమొద్ద కాంత ముగ నుండెను. నిన్న సామంతులము 804వ గుట్టయొద్ద జర్మ నులుగోలవడ యల్పించిరి గాని కందకములనండి లేచుటకై నను వారి కలవి గాకపోయినది. మెలనకోయయొద్ద గూడ జర్మనులు భరావతులను గుండ్లచే నిలువరింపబడిరి.

ముంచబడిన నౌకలు.

లండను ఏప్రిల్ 18:—కొలంబియా అను నౌకను నౌక అంగ్లముద్రామున ముంచబడినది.

రష్యావారి నౌక యొకటి ముంచబడినది 9 గురు కా పాడబడిరి. కొందరికి గాయములు తగిలినవి.

స్త్రీల యుత్సవము

లండను ఏప్రిల్ 18:—స్వాతంత్ర్యవాదినులు బ్రహ్మచర్య చావనందు సభ గావించిరి. ప్రత్యేకమానవుని స్వాతంత్ర్య నిరోధమును ఖండించును నీసభను గావించిరి. ఇత్యుది కాంతిస్థాపనార్థమున దలంచుచున్నారు. ఉపన్యాసములను బాడిపాట్లనుల వైదిరి. కడపటసభవైది నొమ్ముగ బడిరి. రక్షకభటులు ఉపన్యాసములను గాపాడిరి. ప్రజలగుంపు నాతి యగిరమును నాడిరి.

ఆర్థిక శాసనము

లండను ఏప్రిల్ 18:—5-4-16 వ తేదికి పూర్వముచేయు బడిక ఆర్థిక వెట్టెలమీద వస్తువులపైగా తీసికేయుటకును వెద్ద ఆర్థిక వెట్టెలమీద సగముకు తగించుటకును దొరతనము వా రంగీకరించిరి.

శత్రుదేశములకు పంపగూడని సరకులు

లండను ఏప్రిల్ 18:—బంగారమును వెండిని నోట్లను భరావతులనుగూడ శత్రుదేశములకు పంపబడగూడని సరకుల లో ఆంగ్లదేశవారతనమువారు చేప్పిరి.

మరణము.

లండను ఏప్రిల్ 18:—చివ్వు వార్డింగుడే వినుగారు మృతిపొందిరి.

ప్రాన్ను

తీవ్రఫిరంగి ప్రయోగము.

లండను ఏప్రిల్ 18:—పారిసు—య్యూసుకకు పడ పట్ట వెం 804 గుట్టమీదను యెన్నెనుజల్లమీదను మార్తేము మీదను శత్రువులు విడువకుండ తీవ్రముగ ఫిరంగుల ప్రయో గించిరి. మూ వ్రును నకు తూర్పు నందు ఫిరంగిప్రయో గము సామాన్యముగ జరిగెను. పగటిపూట కాల్పులముల పో రాటము జరుగలేదు. బెల్జియంలో లాగిమాన్కు పొంగితము లందు మనము ఫిరంగుల ప్రయోగించితిమి. కోయిపొంగితము లందు పొర్చుగల్లెమునకు పడచుటకును కందకములను ఫిరంగుల ప్రయోగించి ధ్వంసము చేసితిమి. ఆగ్లోనునందు ప్రతికారముగ కాల్పుల మందుగనులను క్రెచ్చితిమి. వీలొక రెండుగోతుల దక్షిణనంచలను కరగోళ్ళముద్ద మొదల్పి వశపరచుకొంటిమి. అనిప్రకటింపిరి.

నిరోధికందకములమీద బ్రిటిషువారు పడుట.

లండను ఏప్రిల్ 18:—చివ్బూర్షునకును లానోక్ తును నమీషమునున్న శత్రుకందకములమీద నిన్నటిరాత్రి ఓడి పడినది జర్మనీయులను చాతముజేసితిమి. నిన్నటిరాత్రి ఓల్కెం యిమ్రెనుబాటకు పడచుట శత్రువులు చూమ్ముకు మనవైబడిరి. మొదటిసారి వారుకందకములతో బొచ్చిరిగాని వెంటనేవెడలగొట్టిరిమి. మిగత రెండుసార్లు వారిని వెను కకు గొట్టితిమి. వారిలో 25 గురు మృతులై పడియుండిరి. ముగ్గురిని ఖైదీలుగ బట్టితిమి. ఈ ప్రాంతమునందలి కందకముల మీదను నేటిదినమున మనము ఫిరంగుల ప్రయోగించితిమి. విల్బూటీ కీకాన్యమున ఫిరంగిప్రయోగము విశేషముగ జరిగెను. సాచెజ్ కాల్సి కలోక్ నమీషములందు ఫిరంగి ప్రయో గము నర్వసామాన్యముగ జరిగెను.

నెయింటు యిలైకి వెనుకను శత్రువులు తీవ్రముగ ఫిరంగులను బ్రయోగించిరి కానిముందున్న పరుసమీదను గోతి మీదను ఫిరంగులను బ్రయోగింప లేదనవచ్చును. గతవారము

నం దీపొంగితములందు జరిగిన పోరాటమునందు కనడాగా సాహసమువలన శత్రువులకు చాలవచ్చును కలిగినది నిశ్చయ మైంది అని బ్రిటిషువారు ప్రకటింపిరి.

ఆఫ్రికా

తూర్పుఆఫ్రికా జాతివారల ప్రభుభక్తి

లండను ఏప్రిల్ 18:—తూర్పుఆఫ్రికా రక్షితస్థాన ముల గవర్నరు యిట్లు దెబ్బచున్నాడు.—మానె మొదలగు జాతివారలు యుద్ధముపొంగిరంధ మైంది లగాయతు తమంతా మే శత్రువులను గొట్టెలను యితరవిలువగల సాములను ఆ ర్పించిరి. మానెజాతివారలు ప్రభుభక్తి గలిగియుండుటవలన సరిహద్దులందు పోరాటములు నిరాటంకముగ సాగెను.

జర్మనీ

జర్మనీయులకు చేపల సరఫరా.

లండను, ఏప్రిల్ 18:—టయిన్సు కత్తికకు కోవెక్ హాక్ విలేఖకు డిట్లు దెబ్బచున్నాడు. జర్మనీయులకు చేప లను గొనిపోవుచున్న కొన్ని నావ్వేవారి మోడలను నావ్వే తీరమున బ్రిటిషువారి యుద్ధపుటోడలు కట్టుకొనెను. తాము దెవ్వాల్కునకు దీసికొనిపోవుచున్న చేపలు జర్మనీయులకు తేర కని వాగ్దాన మొనర్చిననే కాని దెవ్వాల్కునకు చేపలను గొం పోవుటలేదని నావ్వేవర్తకు లనుచున్నాడు.

జర్మనీయులై నికులు బిచ్చమెత్తుట

లండను ఏప్రిల్ 18:—యుద్ధమునందు దంగవిహీనులైన జర్మనీయులై నికులు బిచ్చ మెత్తుకొని జీవించుచున్నార. వారికి దినమున కొకపిల్లిగుంతుకు వచ్చుపించు పుస్తక భరలను బట్టి చాలవచ్చుడి అని నెంట్రీల్ న్యాయురత్రికకు తెలియు చున్నది.

టర్కీ

కుట్టెలు అమరా దండయాత్ర.

లండను ఏప్రిల్ 18:—కాన్కాపార్కర్ గారువన్య సింపును నిట్టరికి. కుట్టెలు అమరాదండయాత్రవర్తముగాడు. అయ్యది రణయుద్ధములో ప్రత్యక్షమైనవానితో నొకటి. సకాల మున బాగ్దాదుమీద పడచుంకించుటవలన విగు ప్రపంచయాత్ర నిలిచిపోయెను.

బాగ్దాదు ముట్టడికి సిద్ధముగనుండుట.

లండను ఏప్రిల్ 18:—నెంట్రీల్ న్యాయు అంప్రరాంబిలే ఖకు డిట్లు దెబ్బచున్నాడు. బాగ్దాదును ముట్టడికి సిద్ధము చేయుచున్నారనియు అందులకై పట్టువానులు ఖాళీచేయ వలసికదని యాజ్ఞాపించి నదియు బ్యాంక్చండ్ తెలియు చున్నది.

ఫిల్లీ

యుద్ధ తంత్రీవార్త.

సింలా ఏప్రిల్ 18:—నిన్నటిదినము ఇండియా నుం త్రి రాజప్రతినిధి కిట్లు తంత్రీవార్తనువెను:—

ఈనెల 10వతేది ఫ్రెంచివారు మార్తోములై ముట్టడిజరిపిరి. తూర్పుభాగమునమాత్రము వీర ముట్టడింపలేదు. ఇచ్చటి కందకములలో కొంత భాగమును శత్రువులొకమిమిమిరి. పడకొండక లేదని ఫిరంగులు తీవ్రముగ కాల్పులవీసని గాని పరాతిముద్దము జరుగలేదు. అధికమును ఫిరంగివశమునా ముల నొనర్చుకొని జర్మనీయులు దొమాంటు వాక్కుల ననుచు నుండు ఫ్రెంచికందకములలై ముట్టడిజరిపి కొంతభాగము నాక్రమించుకొనిరి గాని బ్రిటిషులు నొనర్చి ఫ్రెంచివారు వారి నాధులము నుండి వివరించిరి. నెంటు ఈ లోయొక తూర్పు ననుండు ముందు గనుల ప్రదేశమున యుద్ధము జరుగుచున్నది. ఒకసారి తామును మరి యొకసారి శత్రువులను విజయమునందు ముడిచిని ఆంగ్లేయులు తెలియపరిచిరి. ప్రస్తుతము ఆంగ్లేయులు లవశమున 8 ను జర్మనీయులకుమున 2 ను చూచుగనుల ప్రదేశము లున్నవి.

ల్యూలుపూరు లంచపుకేసు.—మాన్వి లిక్కెటు ఆలేకి రెండు వేరములక్రింద రెండుసంవత్సరముల శిక్షయు, 450 రూపాయలు జరిమానాయును విధింపబడినది. ఇరువురికద్ద నీతడు లంచముల గ్రహించి అన్యాయముగ వర్ధించెను. పాల్కిను పెఫిగార్డు ముద్దాయి పక్షమున వాదించిరి. దొర తనమువారి పక్షమున పల్లెప ప్రాసిక్యూటరు కేసును నడిపించెను

చక్ర ముడికించి యుండును.
ఇండియన్ మెయిల్ క్లానుడూసు లేనిది వలె 2-2-0
చిరునామా:—సుప్రీయరు వాచ్ కంపెనీ.
194 పోనుబాబ్బ నెం 167 మదరాసు.

THE GREAT WAR.

Bagdad Preparing for Siege.

TORPEDOING STEAMERS: GERMANY'S NOTE TO U. S. A.

Gallipoli Evacuation: General Munro's Despatch.

PAPER MONEY AND SECURITIES DECLARED ABSOLUTE CONTRABAND.

RECRUITING CRISIS: MEMBERS OF PARLIAMENT OPTIMISTIC.

[Reuter's Agency.]

Great Britain.

The Evacuations of Gallipoli. General Sir C. Munro's Despatch.

LAHORE, April 13.
LONDON, April 12th.—In a despatch which has been published, General Sir Charles Munro describes the evacuations of Gallipoli and the work of the 10th Division in the Balkans. On his arrival in Gallipoli he found the Allies holding a line possessing every military defect. The communications were insecure and dependent on weather. The Turks were obviously able to hold us with a small force, and take the offensive in Mesopotamia or Egypt or both. ("C. and M. Gazette.")

The Expedition to Kut. Not A Failure

LAHORE, April 13.
LONDON, April 12th.—(Delayed in transmission.) Canon Parfitt, in a lecture, said that the expedition to Kut-el-Amara had been no disaster, but a magnificent piece of strategy. The threatening of Baghdad at a vital moment had prevented the despatch of an expedition against Egypt. ("C. and M. Gazette.")

Baghdad Preparing for Siege.

LAHORE, April 13.
LONDON, April 12th.—The "Central News" Amsterdam correspondent mentions reports from Zurich that a considerable part of the Muslim population of Baghdad had been ordered to evacuate the city, which is being prepared for a siege. ("C. and M. Gazette.")

Suffragettes' Demonstration.

LAHORE, April 13.
LONDON, April 12th.—(Delayed in transmission)—A Trafalgar Square demonstration of Suffragettes yesterday against the interference with the liberty of individuals was regarded as a peace demonstration. The speakers were assailed with bags of ochre. Finally the plinth was stormed. The Police rescued the speakers. The crowd sang the National Anthem. ("C. and M. Gazette.")

Execution of a Spy.

LAHORE, April 13.
LONDON, April 12th.—It is officially announced that a spy court-martialled in March was executed yesterday. ("C. and M. Gazette.")

Deputation to Mr. Asquith. From Married Men.

LONDON, April 13.
Mr. Asquith, receiving a deputation of a self-styled married men's union, indignantly repudiated the suggestion that the Government had broken its pledges. He was convinced that the married men were perfectly loyal and deprecated the union's deplorable movement. The Government had decided to deal generously with married men. The amount of help they would receive from the State would be fixed later.

THE AIR COMMITTEE. Cause of the Resignations.

LONDON, April 13.
Lord Montagu, speaking at Birmingham, said that Lord Derby and he had resigned from the Air Committee because the Committee was powerless to effect real reform. He emphasised that there was lack of unity in the army and navy on air questions, and has submitted a scheme to the Cabinet for the establishment of a Board of Aviation. He was of opinion that war would be largely decided in the air. A great air service must be not only national but imperial.

The Aga Khan.

Grant of Salute and Status.

LONDON, April 13.
The King-Emperor has sanctioned the grant to the Aga Khan of a salute of eleven guns and the rank and status of a Chief of the Bombay Presidency for life.

Reviewing His Highness's services in the war the "Times" says that he has earned the gratitude of the whole Empire for his enthusiastic and practical support of the Allies.

Tax on Matches Halved.

LONDON, April 13.
The House of Commons agreed to the amendments to the Finance Bill relieving from the tax matches made before April 5th and halving the tax on large boxes of matches.

Paper Money and Securities Declared Contraband.

LONDON, April 13.
Gold, silver, paper money, and securities are included in the latest list of absolute contraband.

M. P.'s Optimistic. Sir E. Carson's Motion.

LONDON, April 13.—The members of the House of Commons were last night more optimistic regarding the recruiting crisis, although Sir Edward Carson tabled a motion in favour of compulsion for all of military age. The consensus of opinion is that the Cabinet will not decide on general compulsion, believing that the House of Commons will not pass Sir Edward Carson's motion, if it is pressed to a division. It is expected that Government will introduce a Bill, extending the Military Service Act to all youths attaining the age of eighteen. This and the embodiment of attested married men will suffice to meet the military requirements for many months. Politicians speculate whether the audience which Mr. Bonar Law had of H. M. the King yesterday morning related to his position towards the Unionist War Committee, which would be awkward if many Unionists voted against Government. The cardinal fact of the situation is that at present the Unionist leaders are most desirous to keep the Coalition in being.

Non-Combatant Corps. Two Privates Court-Martialled.

LONDON, April 13.
A District Court-Martial has sentenced two privates in a noncombatant corps to two years imprisonment with hard labour for disobeying the word of command in a manner showing wilful defiance of authority. They persisted in their disobedience when cautioned.

The death of Mr. Richard Harding Davis is announced.

France.

Violent Continuous Bombardment. German Trenches Wrecked.

LONDON, April 13.
PARIS.—A communique says:—There was violent continuous bombardment west of the Meuse of Hill 304, Esnes district, and Monthomme, and moderate artillery activity east of the Meuse. There was no infantry action in the course of the day. Our artillery was active in the region of Langimarek in Belgium, and our destructive fire wrecked trenches west of Parvillers in the region of Roye. We exploded four counter-mines in Argonne and occupied the southern lips of two craters after a grenade action.

LONDON, April 13.
PARIS.—Last night was calm at Verdun. The communique says that a German attack prepared at dusk yesterday against Hill 304 was unable even to leave the enemy trenches. Our curtain of fire and the enflading fire of the neighbouring batteries on the German columns assembled at Malancourt Wood appear to have rendered the operation abortive.

British Raid on Enemy Trenches. Enemy Attacks Repulsed.

LONDON, April 13.
A British communique says:—Last night we made a successful small raid on the enemy's trenches near Richebourg and Lavonne, killing ten Germans. The enemy last night made three attacks in succession west of the Pilekem-Ypres road. The first attack gained a footing in the trenches, but the enemy was quickly driven out. Other attacks were repulsed, and twenty-five dead were left in front of our trenches and three prisoners taken. We bombarded enemy trenches in this area to-day. There was considerable artillery activity north-west of Wytchaete and some shelling about Souchez, Carency and Calonne.

Hostile Shelling at St. Eloi.
There was heavy hostile shelling behind St. Eloi, but little shelling on the front line and crater.
It is now established that the gallant fighting of the Canadians in this neighbourhood inflicted heavy loss on the enemy last week.

Russia.

A Sailing Vessel Sunk.

LONDON, April 13.
A Russian sailing vessel has been sunk. Nine persons were saved. Some are injured.

Italy.

Italian Front. Hydroplanes' Exploit.

ROME, April 13.
An official relates the remarkable exploit of four Italian hydroplanes. After bombardment of a point on the enemy coast in the Lower Adriatic and chasing sentries, they alighted in the sea and then landed. They set fire to a signal station, destroyed telegraphs, exploded a magazine, destroyed a pier, and then returned. The machines flew back to their base unmolested. An Italian airship bombed the station at Naeresina, and returned unscathed, in spite of a furious fire from anti-aircraft guns.

Africa.

East Africa. Loyalty of the Tribes.

LAHORE, April 13.
LONDON, April 12th.—The Governor of the East African Protectorate reports that the Masai and other tribes since the outbreak of the war have spontaneously offered a number of valuable gifts and cattle and sheep. The loyalty and willingness of the Masai have facilitated the operations near the border. ("C. and M. Gazette.")

Holland.

A Steamer Mined.

LONDON, April 13.
The Dutch steamer "Colombia" has been mined in the channel and has arrived at Gravesend.
The Swedish steamer "Murjek" has been sunk.

Germany.

Fish for Germany. Norwegian Traders.

LAHORE, April 13.
LONDON, April 12th.—The "Times" Copenhagen correspondent states that British warships having seized off the Norwegian coast steamers laden with fish for Germany, Norwegian traders refuse to carry fish to Denmark without a guarantee that it will not be sent to Germany. ("C. and M. Gazette.")

German Soldiers Begging in Streets.

LONDON, April 13.
LONDON, April 12th.—The "Central News" learns that German soldiers crippled in war are begging in the streets; their pensions of a shilling a day being wholly inadequate at the present prices. ("C. and M. Gazette.")

United States.

Torpedoing of Steamers. A German Note to America.

LONDON, April 13.
NEW YORK.—A German note to the United States admits the torpedoing of the steamers "Englishman," "Eagle Point," "Manchester Engineer" and "Berwindale" and tries to justify it under the rules of war. The Note further states that a German submarine torpedoed some steamship in the vicinity of the cross-channel boat "Sussex," but states that evidence indicates that the vessel was not the "Sussex." The Note says the Captain of the submarine made a drawing of the vessel torpedoed which does not resemble the "Sussex." Therefore Germany is of opinion that she was the victim of a mine. In corroboration the note declares that German naval forces destroyed twenty-six floating mines that day. Regarding four other ships mentioned, the note says they disregarded the signals to halt. The submarine commanders assured themselves that the crews were in safety in boats before sinking the steamers.

Washington Official Comment.

Officials in Washington, commenting on the note, say that compilations of evidence of submarine disasters since the "Lusitania" are being made for another note to Germany which will be the final word of the United States.

Seizures in Neutral Steamer. British Reply to American Note.

LONDON, April 13.
WASHINGTON.—Sir Edward Grey has sent a strong reply to the American representations regarding the removal of 38 Austrians and Germans and Turks from the steamer "China" near Shanghai. He justifies the seizure on the ground that they were engaged in clandestine trade in arms and plotting against Britain. Sir Edward Grey adds that there are no limits to Germany's illegal schemes to seek victory. He expresses the opinion that, in view of what happened in America, the United States will not be disposed to maintain that the seizure was not justifiable.

Submarine Victims. Amazing Situation.

LONDON, April 13.
The amazing situation which has arisen in the United States, as regards the relations between the United States and Germany, is emphasised by correspondents, who point out that, while President Wilson's Cabinet is most resentful of Germany's conduct, they hesitate to break off relations, because they know the country is opposed to war. It is certain that the East would support the Cabinet in such a step, but the attitude of the West is unknown. A dangerous number of westerners appear to have forgotten the European war. Their papers devote pages to the Mexican war, and an inch or so to the Verdun fighting.

LONDON, April 13.
The "Reichs Post's" war correspondent on Isonzo says that the Italians are using now guns of between 380 and 430 millimetres, which are seriously damaging the fortifications.

INDIAN TELEGRAMS.

(FROM OUR OWN CORRESPONDENTS.)

(BY WIRE.)

Simla.

War Cable to the Viceroy.

SIMLA, April 13.

The following telegram dated yesterday has been received by H. E. the Viceroy from the Secretary of State:

The French report that on the evening of the 10th they launched an attack on Morthomme accompanied by curtain fire, except to the east, where the enemy gained a footing in a small portion of the trenches. During the 11th there was intense bombardment but no infantry action. After very violent artillery preparation the Germans, on the afternoon of the 11th, strongly attacked the trenches between Douaumont and Vaux, gaining a footing in the advanced portions of the lines, but were afterwards driven out by counter-attacks.

The British report that the grenade fighting in craters east of St. Eloi continues with varying fortunes. The British now hold three and the Germans two.

Jute Manufactures.

Measures to Prevent Them Reaching the Enemy.

SIMLA, April 13.

The following press communique has been issued:—With a view to minimising the possibility of the enemy obtaining jute manufactures which are essential for the transport of supplies His Majesty's Foreign Office have under consideration a scheme for controlling the imports of raw jute and jute manufactures from the British Possessions into all neutral countries. Arrangements for the working of this scheme have been completed as regards the United States of America (excluding, however, the Sandwich Islands), and the export of raw jute from British India to that country has accordingly been prohibited in Government Notification No. 1765-W of the 13th April, 1916. The export of jute manufactures has been already prohibited under Notification No. 15,180-W dated the 27th September, 1915, and the export of either commodity to the United States of America will henceforth only be allowed under the terms of the Foreign Office scheme. This scheme follows the general lines of the wool agreement. Goods must be consigned to the President of the Textile Alliance or to an approved bank for the account of the Textile Alliance. Collectors of Customs have accordingly been instructed to issue licenses for export of raw and manufactured jute to the United States of America only in cases where the parties in America, for whom the consignments are intended, have been approved by the President of the Textile Alliance. It is to be clearly understood that this arrangement supplements rather than replaces the existing conditions of export of manufactured jute to the United States of America. In order to avoid inconvenience to trade, Collectors have been further authorised to issue licenses in the case of existing commitments, which do not qualify for permission under the above scheme, for which freight has been booked up to the 27th April. With regard to all other countries (including Sandwich Island) export will be allowed as at present until the necessary arrangements have been completed.

Hindu University.

Mysore Maharajah Appointed Chancellor.

SIMLA, April 13.

The Governor General has been pleased to appoint H. H. the Maharaja of Mysore to be Chancellor and H. H. the Maharaja of Gwalior to be Pro-Chancellor, Hindu University, Benares.

Rs 62,849-1- For the St. John Ambulance Association.

SIMLA, April 13.

The Indian Council of the St. John Ambulance Association gratefully acknowledge the receipt of a sum of Rs. 62,849,9-3 from Mr. B. Foley, I. C. S., the Collector of Darbhanga. This represents the subscriptions collected in the district of Darbhanga including the handsome contribution of half a lakh from the Maharaja, for hospital requirements in Mesopotamia, to which reference was recently made in the papers.

A Cheque for 2250.-

The Indian Council of the St. John Ambulance Association gratefully acknowledge the receipt of a cheque for Rs. 2,250 as a contribution from the Assam Valley Branch of the Tea Association of which the Hon'ble Mr. Miller is Chairman. This Branch of the Tea Association has promised a contribution of at least Rs. 2,000 per annum towards the Indian Councils of Red Cross War Fund preferably for Mesopotamia. Regular contributions of this substantial character are of very great value to the St. John Ambulance Association.

Calcutta.

H. E. The Viceroy.

Visits at Calcutta.

CALCUTTA, April 13.

On Wednesday afternoon H. E. the Viceroy paid a number of visits in the northern quarter of the town. He left Government House at half past four in company with the Governor and members of the staff. Lord Chelmsford first visited the Bengal Art School and Studios of Messrs Abanindranath and Gaganendranath Tagore. He then proceeded to the University Institute, where he was received by the President, the Hon'ble Mr. Lyon, and the Presidents of different sections of the Institute, Sir Gurudas Bannerjee, Sir Ashutosh Mukherjee and the Hon'ble Mr. Cumming, and Dewan Bahadur Hiralal Bose and Mr. Manmathanath Bose. His Excellency afterwards drove to the new Tropical School of Medicine, where he was met by Surgeon-General Sir Leonard and Lady Rogers, Colonel Calvert and the staff. It is interesting in connection with this visit to recall that it was during Lord Chelmsford's term of office that the school for the investigation of tropical diseases was opened in Queensland.

At half past seven this morning His Excellency inspected the Victoria Memorial and noted the work that had been done since he saw it on the occasion of his last visit to Calcutta. On his way back to Government House he passed for a few minutes to see the statue of Lord Minto. Inspection of the recruits to the Ambulance Corps then followed.

Simla Programme.

SIMLA, April 13.

The Viceroy arrives at Simla main station on Thursday the 20th instant by rail and motor, the arrival being public. His Excellency proceeds to the Viceregal Lodge, where he will be received at 12-30 P. M., by the Commander-in-Chief, members of the Council, Secretaries and other leading officials and residents. Guards of Honour of Volunteers and troops will be furnished.

Punjab.

Taking Illegal Gratification.

A Sub-Judge Convicted.

LYALLPUR, April 13.

Mr. Strickland, I. C. S., Special Magistrate, Lyallpur, to-day passed orders convicting Moonshi Barkat Ali, Sub-Judge, Lyallpur, under suspension, under Section 161 Indian Penal Code, and sentenced him to two years' rigorous imprisonment and a fine. The Magistrate found that the accused took, with the help of his orderly Karam Singh, Rs. 150 and Rs. 250 as illegal gratification from suitors in cases pending in his Court with a view to show favour and did show such favour by passing orders for arrest before judgment, etc., and sentenced him as above.

LATER:—Later details of the Judgment in Lyallpur bribery case in which orders were pronounced to-day say that the sentences of two years imprisonment awarded to Munshi Barkat Ali, Sub-Judge, under suspension, are under each of two charges, the sentences running concurrently and a fine of Rs. 450. The first charge was that the accused received Rs. 150 from one Devadatta, plaintiff in a case before him and ordered the arrest of the judgment debtor before judgment, and the second was that the accused obtained Rs. 250 from one Bhupamal, a plaintiff, and passed a decree in his favour for the amount of claim which the appellant court held to be barred by time, and the suit therefore, not maintainable. The Hon'ble Messrs Parkes and Shah appeared for the defence, while the Public Prosecutor appeared for the Crown.

Three Notorious Accused Recaptured.

The "Tribune" reports the recapture of the three notorious accused Mahmada, Hassu and Nottu at Leish Tehsil, District Muzaffargarh. The accused were in judicial lock up at Lieah in connection with the Manawali dacoity, when they made a dash for liberty one of them dealing a lathi blow on a constable while the other two took the latter's gun and cartridge. They were, however, recaptured by a Police Inspector and constables with the aid of passers by. Their leader Mahmada attempted to fire a gun and failing that struck one constable with a bayonet, while resisting recapture.

The Students' Fracas.

With reference to the students fracas last Saturday night at Lahore the "Punjabee" points out that it had nothing in common with the recent fatal affray between Mahomedan and Hindu spectators of the cricket game at Amritsar, nor was it a Hindu, Mahomedan or any sectional affair.

United Provinces.

The U. P. Legislative Council.

Members Nominated.

ALLAHABAD, April 13.

It is notified that the Hon'ble the Lieutenant-Governor of the United Provinces, with the previous sanction of His Excellency the Governor-General, is pleased to nominate the following gentlemen as members of his Council, and that their term of office will commence from the 15th day of April 1916:—(1) Mr. John Mitchell Holmes, C. S. I., Member of the Board of Revenue, (2) Mr. John Stratheden Cambell, C. S. I., C. I. E., Member, Board of Revenue, (3) Mr. Arthur Leslie Saunders, C. S. I., Commissioner of the Meerut Division, (4) Sir Verney Lovett, C. S. I., Commissioner of Lucknow Division, (5) Mr. Henry Cecil Ferrard, C. I. E., Commissioner of the Allahabad Division, (6) Mr. Richard Burn, Chief Secretary to Government, (7) Mr. Alan William Pim, Secretary to Government, (8) Mr. Samuel Perry O'Donnell, Secretary to Government, (9) Mr. Walter Gunnell Wood, C. S. I., Secretary to Government (10) Mr. George Thomas Anthony, Secretary to Government (11) Mr. William Sinclair Morris, C. I. E., Inspector General of Police, (12) Mr. Claude Fraser de la Fosse, M. A., Director of Public Instruction, (13) Colonel Charles Macdaggart, C. I. E., I. M. S., Inspector of Civil Hospital, (14) Mr. Hammett Reginald Claude Hailey, Director of Land Records and Agriculture, (15) Mr. Earnest Horatio Ashworth, Legal Remembrancer to Government, (16) Mr. Albert Harlow Silver, Director of Industries, (17) Rai Prag Narayan Bhargava Bahadur of Lucknow, (18) Colonel His Highness Alijah Farzand-i-Dilpazir-i-Dawlat-i-Inglishia, Mukhtis-ud-Dawla, Nasir-ul Mulk, Amir-ul-Umara, Nawab Sir Muhammad Hamid Ali Khan Bahadur Mastard Jung, C. I. E., G. C. V. O., Wali of Rampur, Honorary Aide-de-Camp to His Majesty the King Emperor, (19) Kunwar Aditya Narayan Singh of Benares, (20) Nawab Mumtazaddaula Sir Muhammad Faiyz Ali Khan, K. C. I. E., K. C. N. O., C. I. E., of Passaru, (21) Raja Sir Muhammad Tasadduq Rasul Khan, K. C. S. I., of Jahangirabad, (22) Mr. Farquhar Mackinnon of Rahnauili, Gorakhpur District, (23) Pundit Tara Dutt Gairola of Garuwal, (24) Rai Anund Sarup Bahadur, Vakil Cawnpore, (25) Mirza Sami Ullah Beg, B. A., LL.B., Bar-at-Law Lucknow (26) Mr. William Edwin Crashaw of Lucknow.

Adulteration of Food and Drugs.

Proposed Legislation.

ALLAHABAD, April 13.

The question of dealing with the adulteration of food and drugs in India is now before the Government of India. The main question has

hitherto been whether the legislation to be introduced should be Imperial or provincial, the different conditions obtaining in various provinces pointing to the desirability of the latter course. An Imperial Act, however, will probably be necessary to deal with imported articles

The Postman Murder Case.

BENARES, April 14.

It is alleged that on the statement of the principal accused the Barai of Naradghat was dragged yesterday noon for the missing head and trunk of the post peon. A bundle wrapped up with a new red rug strapped with cotton strings was fished out by the police. It contained it is said a piece of stone a few bones and a katari, a sort of knife. The head and the trunk were not there. Probably they were eaten up by tortoises. Altogether five young men have been arrested. It is suspected that there are still three more at large. One of the accused is the son of the proprietor of a well-known Calcutta theatre.

Treatment of Juvenile Offenders.

A Question in Allahabad High Court.

ALLAHABAD, April 13.

An important point associated with the treatment of juvenile offenders came before Mr. Justice Piggott and Mr. Justice Walsh at the Allahabad High Court. A boy of fourteen, convicted of the murder of a girl of seven for the sake of her ornaments, appealed against the sentence of transportation for life passed upon him by the Sessions Judge. Mr. Justice Piggott was in favour of the confirmation of the sentence, as he considered that the alternative order for detention in a reformatory school would be an unduly lenient sentence, inasmuch as such detention would come to a close with the accused attaining the age of 17, that was to say less than four years from the date of his conviction. Mr. Justice Walsh refused to confirm the sentence and considered that the boy should be sent to a reformatory school if the system of reformatory schools in this country was worthy of public confidence at all. He said that detention in such an institution for three or four years ought to be sufficient preventive of any future recurrence of this kind of crime on the part of the accused. The case was referred to a third Judge.

Bombay.

Insolvency of Freight Brokers.

BOMBAY, April 13.

At the Bombay High Court to-day. Mr. Strangman appeared before Sir Dinshah Davar and applied, on behalf of Kanji Keshowji and Co., that the firm of Messrs. Chogondas and Company, freight brokers in Elphinstone Circle, be adjudged insolvents. Mr. Strangman said that the firm had suspended payment. A meeting of the creditors was held when it was resolved that Messrs. Ferguson and Co. be appointed to examine the firms books of accounts, and that in the meantime no proceedings should be taken against them. The report of Messrs. Ferguson and Co. showed that the assets of the firm were eleven lakhs of rupees and liabilities sixty lakhs. His Lordship passed the usual order.

Mails Recovered from The "Sussex."

Arrival at Bombay.

BOMBAY, April 13.

Some of the mails recovered from the "Sussex" the cross-channel steamer which was torpedoed on the 24th ultimo between Dippe and Folkestone, have arrived here to-day on the P. and O. Steamer "Salsette." The inventory of mail bags carried by the "Sussex" being lost, the definite number of bags cannot be ascertained. It seems, however, that a portion of the mails of the London districts and a greater portion of the provincial town mails have been lost. Judging from the mails received, which is much smaller than usual, it appears that the letter and registered mails have suffered most. Some bags received to-day were badly soaked in water and damaged.

Latest Telegrams.

LONDON, April 13.

In the House of Commons Sir Edward Grey said that the peace value of Enemy securities seized in mails being conveyed from Holland to America was approximately two millions sterling.

Securities would be dealt with by the Prize Court in a similar way to other German exports. Various neutrals had protested and discussion with them was proceeding.

LONDON, April 13.

AMSTERDAM:—The shipping Council's report states that two torpedoes struck the "Palembong" and it was impossible for either to have been aimed from the British destroyer. The first was possibly aimed at the destroyer, but the second was aimed at the "Palembong". The destroyer was then too distant to have been the target. (Pioneer Cable.)

The "Times" naval correspondent is of opinion that submarine activity must be periodic and we are at present experiencing it at its full blast. The April losses are likely to exceed those of March. The official total for March is slightly over 60,000 tons. (Pioneer Cable.)

The "Daily Telegraph's" Rome correspondents quoting a Bucharest telegram says:—Russia has neutralised the activity of the submarine infesting the arm of the Danube at Kilia, by a system of mines which prevents their entering the Black Sea. A number have been lost in trying to do so.—(Pioneer cable.)

LONDON, April 13.

The "Morning Post's" Petrograd correspondent says:—It is impossible that German warships can have entered the Gulf of Riga. If the Germans attack by sea their objective will probably be the line defending Petrograd and resting on Reval. (C. and M. Gazette cables.)

LONDON, April 13th.—The "Corriere d'Italia's" Zurich correspondent says that a close relative of the Kaiser has been wounded and a General killed before Verdun. (C. and M. Gazette Cable)

“గువ్వల చెన్నుడు”

[రా॥ అతర్కవ్య శర్మగారు]

తొలి యొక పాశ్చాత్య పాశ్చాత్యుని నొకబడితులు అంది. పౌరీశ్వరుని వానియింటికొక బుద్ధిబాంకుకట్టెల మోపు మోసికొనితప్పి గూఢముగావేసి పోవుచుండెను. ఆ గుప్తదానముచేతను మహాత్ముల డేవదేవి యా పుత్రులు చాల దీనములు చేసివేసి, తుదకొక నాంధ్రరాత్రి చీకటిలో దేవదేవి గోదనుండి కట్టెలమోపు వేయచుండ వానియిట్లుకొని నీవెవ్వడ వేలయిట్లు కూలికానితేక పాటుకడదేదని యడిగిరి. కవుల నోటబుడదు మహాత్ములైన తానెంతవరకుచేత కవిత్వము తెప్పించు పంతులవారి నంతులకై నేదించుచున్నానని చెప్పి “సామా! మీరుసామాద కయ్యులైతేప్పిల్ల” అనియతఃకావ్యా పించెను. అతనిభక్తికిని పిచ్చికిని మెచ్చి పంతుల కడవట వాని పేరు యువ్యులగ నీక్రిందియ్యుచుపద్యముల రచించిరి:-

1. నిజంబెల్ల నవ్యతప్రాయము,
పలుకెల్ల శిలాతురంగా, పుకింకంగ నీ
తలకెల్ల ధర్మమార్గము
కులపాతన మూర్తి వన్న గువ్వలచెన్ను.
2. కలిమిగలవాడె మనజుకొని
విలసిల నత్కిరిచేత జలయంగ నలదా?
కలిమియెల్లకాలము
కులగిలా కదలకున్న? గువ్వలచెన్ను.

3. పలువిద్య లెన్ని నేర్చిన
కులవిద్యకు సాటిరావు కుంభిలోకా?
జలకాంత లెందఱైనను
కులకాంతకు నీకుగాదు, గువ్వలచెన్ను.

4. కలిమిగల పేద కన్నును
విలసిలముగఁ జేద మేలు వితరణి యైతే,
బలమైన జలధికన్నును
కొలదను నాచెల మిన్న గువ్వలచెన్ను.

5. ఈ విద్యని పదపద్యము
గోవే చదివించుకొనుడు కుంభిలోకా?
ఈ విద్యన పదపద్యము
గోవే చదివించుకొనుడు గువ్వలచెన్ను.

కృతార్థుడై కురుబాడు వెదలిపోయెను. బడి పంతులు తన కివ్వలకెల్ల నీ పద్యముల గంఠపాఠము చేయించిరి. అదితొక జడపుచున్న తనకుమారుల మూలమున నాపాశ్చాత్యు గాడును నేర్చుకొనెను. ఒకనాఁ డతఁడు తన మంత్రి తోడ చదరంగముచు చాలసేపుండెడి యొకవోటనే యుండి తనజంతువులను చూతొండఱవెట్టుచున్న యొకమంత్రి జంతువును పేదాతొక గొట్టిచంపి, “కులగిలా కదలకున్న గువ్వలచెన్ను” యను పద్యపాదముఁ జెప్పించెను. ఆకన్యకముగ నామెడకింద నీధిలోఁ గట్టెలమోపుతోఁ బోవుచున్న చెన్నుడు కులమాండలికండై, తనమోపునించి, కన్నకొని యుండిన గొంగడి గట్టిగాఁగట్టి మేడమీఁదికి విసరివైచెను. రా జాగ్రహించి యతనిబట్టితెప్పించి యేల యిట్లు చేసితివని యడుగఁగా “తాను కన్న పొడినందుకు పేమెమరులేమిచే నాకుఁగల యాకంబడిని తమకు బహుమానమిచ్చితి”ని యతఁడు పల్కినాడు!

ఇది గువ్వలచెన్నుని గూర్చిన కథ. మఱిగొంద తీతఁడు కృష్ణదేవరాయలకాలమువాఁ డనియు, భట్టమూర్తి నాళి యించి యతనికే బద్యములఁ జెప్పించుకొనెననియు చెప్పుదురు. విషయమేమో రెంటుననుమానము.

ఇందలి సత్యావస్థవిమర్శము మనక నావశ్యకము. వేమన పద్యములకుతరువాత నీవివరణములకున్నంత సావ్యజనీత్యము మఱివర్ధకవిత్వముగానము. భక్తిపదము రామకృష్ణమ చాత్యల చిత్రిఃశీయమున,

- “క. అంగీకర చంద్రులు
సంగతిగా కాలు బోల్లు సరిగంటల మేల్
రంకుల దుప్పటులన్నియు
గొంగడి నరిగోలవన్న గువ్వల చెన్ను”

యను పేలోక్కపద్య ముద్ధరింపబడినది. కావున వైకృతా చెప్పియు పంతులవారో కన్న చెన్నుడను కవియో రచించిన పద్యము లై గుమాత్రమే కాక మఱిగొన్ని గూడఁగలవని మనము నిశ్చయించవచ్చును. ఇది సామాన్యపు కవికవిత ప్రవాహమున వెదకితిమేని తప్పక బయల్పడఁ గలవు

మీ కివసరమైనచో

యంత్రసంబంధమైకట్టిగాని కరగి పోత పోయునట్టిగాని పనులనుగూరించియు, ఉక్కు, ఇనుపపానములు వంపులు వంపులుగ వంచ బడిన లేకులు కోణములుగా నున్నట్టి ఇనుప కమ్ములు ఇంకను వివిధమైన ఇనుప సామానులను గూరించిన అన్ని విషయములను గుఱించియు ఈ క్రింది కంపెనీవారితోనే సంగతి సందర్భముల నలహా నాలోచించవలసినది. వీరు సామానులను మిక్కిలి తక్కువ వెలల కిచ్చుటలోను కోరినంతనే వానిని సకాలములో సరఫరా చేయుటలోను గొప్ప పేరు మోగినవారు.

విలాసము:-
ది సాథ్ ఇండియా ఇండస్ట్రియల్సులిమిటెడ్
తపాలపెట్టె నెం 555 రు,
389 మదరాసు.

ఆయుర్వేదమందు మిక్కిలి యుపయోగ కరమైన గ్రంథము.

ఆయుర్వేదీయ యాషధములయొక్క శాస్త్రోక్త ఉపయోగ విధానమును, ఔషధములయొక్క వర్ణికయు నుండును.

1. ఈపుస్తకము దీక్రింది విషయములుండును.
2. రోగచికిత్స,
3. ఆహారవిధానము, ఇతర విషయములు
4. విషములు వానివైషమ్యములు
5. సంస్కృతపదములు గలిగిన మూలకలుకు సరియగు లాటిని పదములు గలిగిన చిన్ని భాషానుబంధి.
6. ప్రాచీన అంగ్లేయ తొనకల తారతమ్యము.

డెమ్మిసైజుXII ఎం. ఓ. 228 పుటలు. వెల 0 8-0
వ్యవహారములన్నియు నాంగ్లేయ భాషలోనే జరుపవలయును.

చెన్నపురి రాజధానిలో ఏజంట్లు కావలయును.
The Zandu Pharmaceutical Works
388 The Aurvedic Pharmacists.
Elphinstone Road, Bombay, 13.

బహుశచి బడసినది. వీరి ప్రాధాన్యము విశేషముల పొగడుట కిదియేచాలు. ఇట్లుగంటి పూచిలు, ఇయ్యనేల, జేతనందంతులను వాడబడుచున్నది. యొకటియే. ఇంతవరకు వాడి చూడకున్నచో పెంటనే వాడుదు. నిశ్చయముగ సంతోషమును గడిగింపగల గొప్పవరము. ఒక్కసారి వాడినచో అల్లప్పుడూ మీరే విడవబడవలదు.
పాప్యుకి:- కామినియా ఆయిల్ అడిగినప్పుడు కొంతలు మోసనాగ్రు పడే యొక సామాన్యపు మానె చూసి “ఇది చాలమంచిది. మిక్కిలి చాక” యనితెప్పి వానిని కొనుడు తెప్పయ్యా” అనుటలచే మోసపోయెను. ఆ మానె లలో వారికి మిక్కిలి లాభిగా వచ్చుచుండునట్టి అట్లు చేయుచున్నాడు కామినియా ఆయిల్ కెజ్జెర్ల మాక్కు చూచి కొనును.
ఒక సీసా 1-8 రు 1-0-0. ఏ. సీ. రు 0-4-0
8 సీసాలు రు 2-10-0 ఏ. సీ. రు 0-7-0

సోలువడెంట్లు, అంగ్ల, ఇండియన్ డ్రగ్, అండ్ కెమికల్ కంపెనీ,
55. జమ్మూపేట్ మార్కెట్టు, బొంబాయి.
మదరాసు ఏజంట్లు- మోహతాపురుషేంద్ర మూర్తి, 29, చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు

స్టెర్నస్ వైన్ ఆఫ్ కాడ్జివరువక్ స్ట్రాక్సు

లోహముతో గూడినది. పాలి పోయినట్టియు, బలహీను లగునట్టి యు జనులకు యథా బలమొసంగ గలదు. ఆరోగ్యమును, ఉత్సాహమును గలిగించును. మంట యెండలలో నయితము తృప్తికరముగ బని చేయగలదు.
సస్పత్తున, పొండు, కుమ్మరీయనులకు వాగినర్వగల చక్కని యాషధము.
అన్ని మందులపావులలో విక్రయించబడును.

ఆయుర్వేద ఔషధములు

అగస్త్యునివారి ప్రక్రియలు.
“అందెవృద్ధి బూరకాళ్ళ తక్షణ పరిహారి”.
7 పూటలలో మంచురుసు. నిర్భయమైనది. ఇంకా మేహరాతకొప్పులు, వాయువులు, వాపులు, నూతన నిలకడ కీళ్లనొప్పులు, తిమిరము, అంగుస్త కటికాతములు, చిరకాలపు పడుచునొప్పులు మొదలగు నాట్ల కమ్మక మిదియే? పుచ్చు కొనిన వెంటనే గుణము తెలియనగును. వెల రూ. 8-8-0.

“సర్వమేహకుష్ట కుఠారము”

ఈ సిద్ధావధము, మేహవైకృత్యాతమిచ్చులు, గజచర్మములు, కాళ్ళుచేతులు, ముక్కు, చెవులు, కండ్లు మొదలగు అంగములను తీరివేసివేరణములు, అడ్డఱ్ఱము, బిళ్లము, నవ్వాము సంబంధము కొలుకులు, చీట్లకు దివ్యాప్యము. రక్తకుద్దికి రాజుపండిది. 10 రోజులలో అపమితమైన గుణ మిచ్చును. 10 రోజులకు, వెల రూ. 5-0-0 5 రోజులకు వెల రూ. 3.
వైయావధముచే గుణములేనియెవల సొమ్ము కాకను పంపబడును.
ఈ వైయములు క్రిందిపుస్తకాలయమున దొరకును.

శ్రీత్యాగరాజశతకీరన స్వరావళి

స్వర, తాళ, గమక, సంఖ్యాధానములతో కూడినది చక్కనియెండు రూ. 8-8-0
గ్రంథకర్త “ప్రాచీన సంగీత పుస్తకశాల”
8/12. ఆలంగాత్రాపిల్లవీధి, తిరువల్లిక్కేటి, మదరాసు.

మదన కామేశ్వర లేహ్యం

ఇది మేహము, నిక్కాక, కుక్షనప్యము, అతిమాత్రము, వారిండి మిక్కిలిబలమును ధానుపిష్టి, రక్తకృద్ధిని, యావః కుభమును, సంశానస్రావీని, సరములనుకృత్యమును కలిగించు కుశ్రపాదము. 2 డబ్బీలు చాలును. 20 కు! డబ్బీ రు. 1-0-0
ఆయుర్వేద సమాజ్, బొంబాయి, నుంట్లూరు బెల్లా.

శ్రీజనమునకు ముఖ్యమగుభూషణము.

చక్కని తలకట్టు.
దట్టువలె, మెత్తనై, దట్టుముగానుండు నల్లబిళ్ళోజముల కోరని శ్రీలుందురా?
కామినియా ఆయిల్ (రిజిస్టరు)
శ్రీలక్ష్మి తప్పనిసరి. మెడకుకు పదిబెట్టుకాగలవును శ్రీలక్ష్మను, చచ్చి బనియేలేదు. ఉష్ణాధిక్యమున రేలచల్లబడును, నొప్పిపోవు, బట్టికల బాగుబడును, అన్నిటికన్న మిన్న నునాదన లలరించును.
మొనూరు వస్తుప్రదర్శనమున బంగారుపతకము

బహుశచి బడసినది. వీరి ప్రాధాన్యము విశేషముల పొగడుట కిదియేచాలు. ఇట్లుగంటి పూచిలు, ఇయ్యనేల, జేతనందంతులను వాడబడుచున్నది. యొకటియే. ఇంతవరకు వాడి చూడకున్నచో పెంటనే వాడుదు. నిశ్చయముగ సంతోషమును గడిగింపగల గొప్పవరము. ఒక్కసారి వాడినచో అల్లప్పుడూ మీరే విడవబడవలదు.
పాప్యుకి:- కామినియా ఆయిల్ అడిగినప్పుడు కొంతలు మోసనాగ్రు పడే యొక సామాన్యపు మానె చూసి “ఇది చాలమంచిది. మిక్కిలి చాక” యనితెప్పి వానిని కొనుడు తెప్పయ్యా” అనుటలచే మోసపోయెను. ఆ మానె లలో వారికి మిక్కిలి లాభిగా వచ్చుచుండునట్టి అట్లు చేయుచున్నాడు కామినియా ఆయిల్ కెజ్జెర్ల మాక్కు చూచి కొనును.
ఒక సీసా 1-8 రు 1-0-0. ఏ. సీ. రు 0-4-0
8 సీసాలు రు 2-10-0 ఏ. సీ. రు 0-7-0
సోలువడెంట్లు, అంగ్ల, ఇండియన్ డ్రగ్, అండ్ కెమికల్ కంపెనీ,
55. జమ్మూపేట్ మార్కెట్టు, బొంబాయి.
మదరాసు ఏజంట్లు- మోహతాపురుషేంద్ర మూర్తి, 29, చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు

ఇంపీరియల్ సర్క్లస్ కంపెనీ.

కలియుగ భీమడం పేరునంది మహారాజులవలనను
జమీందారులవలనను అనేకకడకలను నందిన ప్రాధేనర్.
ఇ. బి. పాన్ గారు తమ అద్భుతమైన శాస్త్రములను చెప్పి
వట్టణము వీరియ్యుపాద్యునందుడు దేరాలో ఏప్రిల్ 8 వ
తేదీ మొదలు నెలభయ్యలవరకు ఏ క్రింది విధముగ ప్రకటింపుచు.
రొమ్మమీదను నీపుమీదను నుగారు ఉమ్మల బహువు
గల కొండరాతి నుంచుకొని దానివైపు, బలముగల వట్టరు
మనుష్యుల రాతిమార్గముల పడులగొట్టించుట. ఆరంగుళిమ
మందముగలిగిన రెండు ఇనుపగొలుసులను ఒక్కచేసారి
రెండు విధములగా తెంచుట, అనేక బలాధ్యులచే తన రొమ్ము
నకు గట్టిగ గట్టబడిన గొలుసును తీసివేయుట తెంచుట మొద
లగు సాంకేతికవిద్యలయిన వనలు అన్యుతముగా చేయుగలరు.
టిక్కెట్టుముట్టడేరాగద్ద రాత్రి 8 గంటలకు మొదలు పెట్టుదురు.
4 స్టీలుగల పెట్టె రు. 10, రిసర్వేషన్ సీటు రు. 3,
మొదటి కుర్చీ రు. 2, రెండవ కుర్చీ 1, గాలరీ రు. 8.
శ్రీమత పౌరేష్ క విర్రాటు కలరు. గాలరీ కాక
తక్కిన చోటలందు స్టీలుగల సగము రేటు
ప్రాధేనరు. యఫ్. జి. పాన్, ప్రాక్రయిటరు.
టి. యస్. రంగనాథ్, మానేజరు.

Amrutanian

Best Indian Pain Balm.

వెల నల్లము! నీకు చెబుచున్నా!

అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు పరమామృత
ప్రతివారము వేలకువేలు విక్రయము
చక్కని డబ్బితో సహా సీసా 1-కి వెల 0-8-0.
తలనొప్పులమూర్తును, వాయువు పోట్ల పోగొట్టుట
సార్వభౌమముల బారదోలును. పోట్లపోగొట్టుట
వనరుగా లెవలచే హిందూ దేశమునకు
తయారుచేయుటకు మంచిమందు.
దీనిని విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు.
సువాసన గలిగి యుండును.
ప్రతిఇంట నుండదగిన చతుశ్చయైన వైద్యసహాయము.
అమృతాంజనము దిసో, 7, రెండు శెట్టిపిథి మదరాసు.
కీ రి శేషులైన గోపాలకృష్ణ గోఖలేగారి చక్క-.

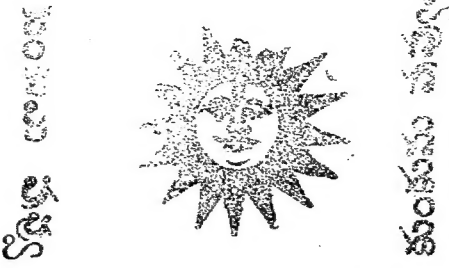
రంగుల చిత్రపటము

క్రతి 1-3 వెల 0-1-0 12 ప్రతులకు 0-9-0
వి. పి. భట్టులు ప్రత్యేకము.
అంధ్రప్రదేశ్ కా కార్యాలయము,
హైదరాబాద్ వెల 212. మదరాసు.

వజ్రగుళికలు

20 మాత్రలగుల డబ్బీ 1-కి రు. 1-0-0
ధాతుపుష్టికి, బలమునకు ప్రాణమునకు రక్ష
పుష్టియు నరవటుత్వము కారణములు రక్షపుష్టికి
మంచి ఆరోగ్యము మూలము. ఆరోగ్యము బహి
రంగ శరీర వ్యాయామము వలనను, జీతేంద్ర
యత్నమువలన గలుగును. వ్యభిచారము ముఖ
రోగములు, దురభ్యాసములు, విశ్రాంతిలేకుండుట
మొదలగు మంచి ధాతుపుష్టి మందులతో అను
భవక చీకటిలో వెలుగుచున్నారా?
మీమదనంజరిమాత్రము. 40 మాత్రలగుల డబ్బీ క్రయము రు. 1-1-0
మీమదనంజరిమాత్రముగా నుండునపుడు ఇంతకేమిమను ఏమి
అనుభవించుచున్నారా? ఈమాత్రల వ్యాయామంబు చెనుడబ్బీ
మదనంజరి తెప్పించుకొన్న యెట్టి అసాధ్యమైన ఇంద్రియ
సారము, నపుంసకత్వము, బలహీనము, రక్తకోపము, గ్లి
ఆజీర్ణము, పులంబము మొదలగు అనేక వ్యాధులను విద్యు
దృష్ట క్షేత్రము మదనంజరి పోగొట్టును. రాజవైద్య నారాయణ
శేఖరజీ, 20, చీనాబజారుగోడ్డు, మదరాసు.

కుంకుమపువ్వు

వ్యవస్థాపక నిర్వహణము నకు కుంకుమపువ్వు
మానవ్య దొరకును. కొనుగోలు మాత్రము
మీకు గమనింపును. కరస్పాండెన్సు మొదలగునవి
ఇంగ్లీషున వ్రాయవలయును :—
ఎస్. నారాయణ అండు కంపెనీ.
(55) 31, హమ్మింగ్విథి, బొంబాయి.

వపంచరిత్ర

ముద్రాపాదక వెలుపడినది.
గ్రంథకర్త:—గా. హరిహర్యోత్తమరావు, ఎం. ఏ.
శైలిమలభము. కథలు చదివినట్లు చదువుకొన
వచ్చును. బహుప్రాచీనకాలమునుండి లోకములోని
అన్ని దేశములలో జరిగిన సంగతు లిందు వ్రాయ
బడును. చందావద్దతి ఆరుపంచికలకు రు. 2-0-0
అంచెకూలి లేదు. ప్రవేశదుసుము లేదు.
సిద్ధమయిన పంచికలు పి. పి. గా పంపుచుము.
అయితే:— ప్రపంచచరిత్రకార్యాలయము,
(57) 145, కాలపిథి, మదరాసు అని వ్రాయును.

కావలయును

చంద్రికా శేషువాసి, తేజ మండు కొనుగోలు.
శేషువాసిని వెల సీసా 1-కి రు. 0-11-0 అ. తేలుమండు
వెల సీసా 1-కి రు. 0-8-0 అ. శేషువాసిని తేలుమండుక
పొత్తిక ప్రయోగము మెచ్చి మెనుకపట్టెకాంసిలరు ఏ. ఆర్.
బానర్జీ, సి. బి. ఇ. వి. సి. యస్. గారు బహుమాన పతక
మొనగి యున్నారు. తేజుమండు గుణమియినవో సామ్య
వాదను చేయుచును. ఏదెట్లును నుంచి కమిషనరీయచును.
ఒకసారి పరిశీలించి చూచునో మీకే తెలియును. అనేక
యోగ్యతాపత్రములు రెంటికి యివ్వబడినవి. 410
చంద్రికాప్రొఫెసర్, ప్రొద్దుటూరు. మదరాసు ప్రెస్ డెస్క్

మీ బాయిలర్లు

విశేష కాలము. మనిచేయువలెనన్న “ఇంగ్లీషు
బాయిలరు కామ్రాజిక్”ను యువయో
గించవలయును. దానిని మనియోగించిన బాయి
లర్లు త్రువ్వ నట్టి పాకులు పొక్కలుగా
లేచి చెడిపోకుండుటయే గాక పెల్లేట్టుకు
చక్కని మెరుగు నిచ్చును; ఆవమునున్న
గొట్టములనున్న త్రువ్వ పట్టకుండగను
కుద్రముగా నుండును. ఈ కామ్రాజిక్
యవయోగించినచో సందర్భరముల తరబడి
బాయిలర్లు చెడిపోకుండ ఎప్పటి కప్పుడు
క్రొత్తవానివలె నుండును.
దానియొక్క యువయోగమును గురించి
యు సలహాను గురించియు అసలుయేజట్లకే
ప్రారంభవలయును.
5 గాలనులుగల రమ్ము 1-కి రు. 22-8-0.
ది రిలయన్సు ఫౌండ్రీ అండు
389 ఇంజనీరింగు వర్కు
తపాలపెట్టె నెం 5353 రు మదరాసు
(వై కామ్రాజిక్ గోరునప్పుడు ఈ పత్రిక
పేరుకూడ నుదాహరింప గోరుచున్నాము.)

గ్యాలీన్ మోటారు పాఠశాల

మోటారుబండ్లు నడుపుటనకు, వాటిని కాగుచేయు
టనకు తగినవిధమున విద్యుట్టుటనకు మోటారుబండ్లు ఎట్లు నడు
చునో దేరుభాగములకు మేరదేరునుఅచేయునో అది చెడి
పోయినపుడు నుట్టుముతానయిన రిపేరులను యావంతుల
వెల్ల అభ్యాసపువ్యవస్థముగా శిక్షాపాఠశాలలో, యూరోపియన్
జాతవల్ల నేర్పించబడును. ఇది రెండు మాసములలో నెట్టుం
గకర్న మొట్టువారిదర్శనంబి లై సెన్సు లిసెన్సిచ్చి వలసవడును,
మొట్టులకు ఫీసు 40 రూపాయలకు కట్టవలయును.
లింగ్లీ క్లాసులు మే నెల 16 తేదీ నుండి ప్రారంభమగును.
క్లాసులో చేరలచిన విద్యార్థులు ఏప్రిల్ 31 వ తేదీని గాని
అంతకు ముందుగాని ధరభాదులు చేసికోవలయును. పాఠ
శాల విద్యార్థులు కోరినచో నివసించుటకు తాకొనంగవడును.
ఈ క్రింద నుదహరించువారికి వ్రాసికోవలెను.
(41) గ్యాలీ అండు కో., బ్రాడ్వే, మదరాసు.
Galley & Co., 149 Broadway, Madras.

మదరాసు మోటారు ఇన్స్టిట్యూటు

288 24 జనరల్ పీటర్సరోడ్డు
మోటారురోడ్డు పోస్టు, మదరాసు.
మోటారుబండ్ల యధిశ్రీనిర్వాహమును, నడుపుదానము
ను శిక్షాభ్యాసముల గలుపుచును. ప్రత్యేక గమనిక:—
పాఠశాలవిద్యార్థులకు ఉచితముగ వసతిమొ, భోజనాదికములకు
2 ఏర్పాటుచేయబడును. ప్రతి నెల ప్రథమమున క్లాసు ప్రారంభ
భవగును. రియలైన్ వైసాకంకి శిక్షాప్రణాళియచును. స్వల్ప
కుంభ్యుడే దీనికోసబడును. మేనేజరు గారికి వ్రాసికోవలెను.

మోటారు సర్విస్ బండ్లు

10, 14 మనమ్యులు మార్పుండి శెల్లు బండ్లు వెంటనే
అమ్మకమునకు తయారుగా నున్నవి. ధరలు మొదలైన వాటికి
ఈక్రింద నుదహరించువారికి వ్రాయును:— 401
గ్యాలీ అండు కో., 149 బ్రాడ్వే, మదరాసు.
Galley & Co., 149 Broadway, Madras

180 పుటల పుస్తకము ఉచితము

ఆరోగ్యమును కాల్వకుముఖమునపొందుట స్వాభావిక
మైన కొన్ని విధులను అనుసరింపబడుననే కల్లుచున్నది.
ఈ ఉత్తమమైన పుస్తకము ఆరోగ్యమార్గమును కలుగజేసి
శరీరసౌఖ్యమును దృఢపరచును ఆయుర్వైద్యుని ఇప్పించు
ను. ఈ పుస్తకము ఇరానుగా నీయుచును. పోస్టు చార్జి
యు మేమే భరించుకొనెదము. వెంటనే వ్రాసుము.
వైద్యశాస్త్ర మణిశంకర్ గోవిందజీ,
ఆనంకనిగ్రహ బౌద్ధధారణం, 157, బ్రాడ్వే, మదరాసు.
367] సూతన రోమసంహారీ బేగంసాహిసోవ్

జేహనుందలి యే భాగ
మున నుండు రోమములనే
కాని ఈ మారిన రోమవారి
సోపు ఒకతూరి ఘనయోగిం
చినయెడల రోమములను ఈ
ధముగ పోగొట్టును. చర్మము
యొక్క స్వభావమైన రం
గును కాంతికి చెనుపుచేయక
రోమములను పోగొట్టునోవ.
ఇది బి. టి. వెల 8 పిల్లలు పెట్టెకి 1-0-0-పి. ఖర్చు 4 అ.
ఆర్. వి. కండిట్ అండ్ కంపెనీ 6, బందరపిథి, మదరాసు.

THE ANDHRA MEDICAL JOURNAL

ఆంధ్ర వైద్యపత్రిక
(క్రస్తుతము మూడుమాసముల కొకకవర్షాయము
ప్రకటింపబడుచున్నది.)
355 మొదటిసంచిక సిద్ధముగానున్నది.
వైద్య జిజ్ఞాసు పోధించు అనేకకడకుల వైద్య
కాత్రములకు గల సహజముల పరస్పర వైషమ్యమును
భిన్నాభి ప్రాయములను పాటించక సువస్త పద్ధతుల
వైద్యకాత్రములయందును సత్వమును ఈ పత్రిక పోధిం
చును. వ్యసించునందలి సువస్త వైద్యపద్ధతులను వానియొక్క
సంగ్రహచరిత్రను చదువనకు ఈపత్రిక మూలమున గ్రహిం
చగలడు. వైద్యసామాన్యము గొప్పవ్యాధులను గ్రహించి
చికిత్సజేయు మార్గములను, వైద్యునిసహాయము లేకనే వైద్య
వృత్తియందు లేనిజనులు సామాన్యరోగులను కుడుపుకొను
మార్గములను ఈ పత్రిక పోధించుచున్నది.
చందా రు. 1-కి 1-4-0 అ. నిడినచికి రు. 0-8-0 అ.
డాక్టరు కె. పి. సుబ్బారావు, ఎం. బి.,
(హోనుదలి) 98 అన్నా పిల్లపిథి మదరాసు